

შპს „ბორან ლაიტი“

ფინანსური და მმართველობის ანგარიშგება

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნასთან ერთად

სარჩევი

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა	3-5

ფინანსური ანგარიშგება

მოგება-ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება	6
ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება	7
საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება	8
ფულადი ნაკადების ანგარიშგება	9

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა	1
1. ძირითადი საქმიანობა	10
2. მომზადების საფუძველი	10
3. არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა	11
4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები	25
5. წინა პერიოდის შესწორება	26
6. შემოსავალი რეალიზაციიდან	27
7. რეალიზებული პროდუქციის თვითღირებულება	27
8. ადმინისტრაციული ხარჯები	27
9. მიწოდების ხარჯები	28
10. არასაოპერაციო შემოსავალი / ხარჯი	28
11. წმინდა მოგება / (ზარალი) საკურსო სხვაობიდან	28
12. ძირითადი საშუალებები	29
13. საინვესტიციო ქონება	30
14. აქტივის გამოყენების უფლება და საიჯარო ვალდებულება	30
15. მარაგები	31
16. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	31
17. გაცემული სესხები	33
18. წინასწარ გადახდილი გადასახდები	34
19. გადახდილი ავანსები	34
20. ფული და ფულის ეკვივალენტები	34
21. სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	34
22. მიღებული სესხები	36
23. პირობითი ვალდებულებები	38
24. ფინანსური რისკი	38
25. ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან	42

კომპანიის მმართველობის ანგარიშგება

42

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

შპს „ბორან ლაითის“ მფლობელსა და ხელმძღვანელობას

დასკვნა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

პირობითი მოსაზრება

ჩვენ ჩავატარეთ აუდიტი შპს „ბორან ლაითის“ (შემდგომში „კომპანია“) ფინანსური ანგარიშგებისა, რომელიც შედგება 2023 წლის 31 დეკემბრისთვის მომზადებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებისგან, აღნიშნული თარიღით დამთავრებული წლის მოგება-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებისგან, საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებისა და ფულადი ნაკადების ანგარიშგებისგან, ასევე ფინანსურ ანგარიშგებაზე დართული შენიშვნებისგან, მათ შორის, ყველა არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკის მოკლე მიმოხილვისგან.

ჩვენი აზრით, ჩვენი დასკვნის ნაწილში - „პირობითი მოსაზრების საფუძველი“, აღწერილი საკითხის გავლენით განპირობებული შესაძლო შედეგების გარდა, თანდართული ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობას 2023 წლის 31 დეკემბრისთვის, ასევე მისი საქმიანობის ფინანსურ შედეგებსა და ფულად ნაკადებს მოცემული თარიღით დასრულებული წლისთვის *ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების* (ფასს) შესაბამისად.

პირობითი მოსაზრების საფუძველი

ჩვენ ვერ დავაკვირდით კომპანიის მარაგების ინვენტარიზაციას საანგარიშგებო წლის ბოლოს. გამომდინარე იქიდან, რომ ვერ მოხერხდა ინვენტარიზაციაზე დასწრება ჩვენი მხრიდან და გამომდინარე იქიდან, რომ კომპანიას გააჩნია სწრაფად ბრუნვადი მარაგები, ვერ შევძელით ალტერნატიული პროცედურითაც არსებობის დადასტურება 2023 წლის 31 დეკემბრისთვის კომპანიის მარაგების ოდენობისა და მდგომარეობის შესახებ, რაც ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში წარმოდგენილია 19,684,487 ლარით. ასევე კომპანია იმპორტირებული მარაგების შესყიდვისას არ ითვალისწინებს ინკოტერმსის პირობებს. ყოველივე ზემოთ აღნიშნულის გამო, ვერ განვსაზღვრეთ აუცილებელი იყო თუ არა რაიმე კორექტირების შეტანა ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში აღრიცხულ თუ აღურიცხავ მარაგებში, ასევე სრული შემოსავლისა და ფულადი ნაკადების ანგარიშგების შესაბამის ელემენტებში 2023 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლისთვის, ვინაიდან მარაგების ნაშთი მონაწილეობს ფინანსური შედეგებისა და ფულადი ნაკადების განსაზღვრაში.

კომპანიის ხელმძღვანელობამ ჩვენ ვერ მოგვაწოდა საკმარისი და შესაფერისი აუდიტორული მტკიცებულება იმის დასადასტურებლად, რომ კომპანიას ფასს-ის შესაბამისად აქვს ჩატარებული საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენების ანალიზი, აღმოჩენილი მაკორექტირებელი თუ არამაკორექტირებელი მოვლენები და სათანადოდ დაკორექტირებული ფინანსური ანგარიშგება ან ასახული განმარტებით შენიშვნებში. შესაბამისად, ჩვენ ვერ შევძელით დაგვედგინა აღნიშნული საკითხის შესაძლო გავლენა ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

ჩვენ აუდიტი ჩავატარეთ *აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების* (ასს) შესაბამისად. ამ სტანდარტებით განსაზღვრული ჩვენი პასუხისმგებლობები დეტალურად აღწერილია ჩვენი დასკვნის ნაწილში - „*აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე*“.

ჩვენ დამოუკიდებლები ვართ კომპანიისგან *ბუღალტერთა ეთიკის საერთაშორისო სტანდარტების* საბჭოს (ბესსს) პროფესიონალი ბუღალტრების ეთიკის კოდექსისა და საქართველოში ფინანსური ანგარიშგების აუდიტის განხორციელებისას საჭირო ეთიკური ნორმების შესაბამისად. გარდა ამისა, შევასრულეთ ამ ნორმებითა და ბესსს-ის ეთიკის კოდექსით გათვალისწინებული სხვა ეთიკური ვალდებულებებიც.

გვჯერა, რომ ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი პირობითი მოსაზრების გამოთქმისთვის აუცილებელი საფუძვლის შესაქმნელად.

მნიშვნელოვანი გარემოება

შესადარისი ინფორმაციის კორექტირება

კომპანიის 2023 წლის ფინანსური ანგარიშგების აუდიტის ფარგლებში ჩვენ აგრეთვე ჩავატარეთ მე-5 შენიშვნაში წარმოდგენილი შესწორებების აუდიტიც, რომლებიც ეხება 2022 წლის ფინანსურ ანგარიშგებას. ჩვენი აზრით მსგავსი შესწორებები მიზანშეწონილი და სწორია. შესადარისი ინფორმაციაზე ჩატარებული აუდიტორული პროცედურები

შემოიფარგლება მხოლოდ აღნიშნული შესწორებებით. ჩვენი მოსაზრება მოდიფიცირებული არ არის ამ საკითხთან მიმართებით.

სხვა ინფორმაცია, რომელიც მოცემულია კომპანიის მმართველობის ანგარიშგებაში

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია სხვა ინფორმაციაზე. სხვა ინფორმაცია მოიცავს კომპანიის მმართველობის ანგარიშგებაში მოცემულ ინფორმაციას, მაგრამ არ შეიცავს ფინანსურ ანგარიშგებასა და მასზე გაცემულ ჩვენ აუდიტორულ დასკვნას. ფინანსურ ანგარიშგებაზე ჩვენი პირობითი მოსაზრება არ მოიცავს სხვა ინფორმაციას.

ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით ჩვენი პასუხისმგებლობაა ზემოთ მითითებული სხვა ინფორმაციის გაცნობა და იმის განსაზღვრა, ეს სხვა ინფორმაცია არის თუ არა არსებითად შეუსაბამო ფინანსურ ანგარიშგებასთან ან სათანადო მარეგულირებელ ნორმატიული აქტების მოთხოვნებთან, ან სხვა მხრივ ხომ არ ტოვებს ისეთ შთაბეჭდილებას, რომ არსებითად მცდარია აუდიტის პროცესში ჩვენ მიერ მოპოვებული ინფორმაციიდან გამომდინარე.

იმ შემთხვევაში, თუ ჩვენ მიერ სხვა ინფორმაციასთან დაკავშირებით შესრულებულ სამუშაოზე დაყრდნობით დავასკვნით, რომ ეს სხვა ინფორმაცია არსებითად არასწორია, ჩვენ უნდა განვაცხადოთ ეს ფაქტი. ამასთან დაკავშირებით არაფერი გვაქვს განსაცხადებელი.

ხელმძღვანელობისა და მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირთა პასუხისმგებლობა ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია თანდართული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე ფასს-ის შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას ხელმძღვანელობას ევალება, შეაფასოს კომპანიის ფუნქციონირებადობის უნარი და, აუცილებლობის შემთხვევაში, ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნებში განმარტოს საკითხები, რომლებიც დაკავშირებულია კომპანიის ფუნქციონირებადობასთან და ანგარიშგების საფუძვლად კომპანიის ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენებასთან, იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც ხელმძღვანელობას განზრახული აქვს კომპანიის ლიკვიდაცია ან საქმიანობის შეწყვეტა, ან თუ არა აქვს სხვა რეალური არჩევანი, ასე რომ არ მოიქცეს.

მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელი პირები პასუხისმგებლები არიან კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისა და წარდგენის პროცესის ზედამხედველობაზე.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია, მოვიპოვოთ დასაბუთებული რწმუნება იმის თაობაზე, თანდართული ფინანსური ანგარიშგება შეიცავს თუ არა თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას და შევადგინოთ აუდიტორის დასკვნა, რომელიც მოიცავს ჩვენს მოსაზრებას. დასაბუთებული რწმუნება მაღალი დონის რწმუნებაა, მაგრამ არ არის იმის გარანტია, რომ ასს-ის შესაბამისად ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის გამოავლენს ნებისმიერ არსებით უზუსტობას, რომელიც არსებობს. უზუსტობები შეიძლება გამოწვეული იყოს თაღლითობით ან შეცდომით და არსებითად მიიჩნევა იმ შემთხვევაში, თუ გონივრულ ფარგლებში, მოსალოდნელია, რომ ისინი, ცალ-ცალკე ან ერთობლივად, გავლენას მოახდენს იმ მომხმარებლების ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე, რომლებიც დაეყრდნობიან მოცემულ ფინანსურ ანგარიშგებას.

ასს-ის შესაბამისად აუდიტის ჩატარება ითვალისწინებს აუდიტორის მიერ პროფესიული განსჯის გამოყენებას და პროფესიული სკეპტიციზმის შენარჩუნებას აუდიტის პროცესში. გარდა ამისა, ჩვენ ასევე:

- ▶ ვადგენთ და ვაფასებთ თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ ფინანსური ანგარიშგების არსებით უზუსტობის რისკებს; ვგეგმავთ და ვატარებთ ამ რისკებზე რეაგირებისთვის გამიზნულ აუდიტორულ პროცედურებს და მოვიპოვებთ ისეთ აუდიტორულ მტკიცებულებებს, რომლებიც საკმარისი და შესაფერისი იქნება ჩვენი მოსაზრების გამოთქმისთვის აუცილებელი საფუძვლის შესაქმნელად. რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება თაღლითობით გამოწვეული არსებითი უზუსტობა უფრო მაღალია, ვიდრე რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება შეცდომით გამოწვეული უზუსტობა, რადგან თაღლითობა შეიძლება გულსხმობდეს ფარულ შეთანხმებას, გაყალბებას, ოპერაციების განზრახ გამოტოვებას, აუდიტორისთვის წინასწარგანზრახულად არასწორი ინფორმაციის მიწოდებას ან შიდა კონტროლის იგნორირებას.
- ▶ შევისწავლით აუდიტისთვის შესაფერისი შიდა კონტროლის საშუალებებს, რათა დავგეგმოთ კონკრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ კომპანიის შიდა კონტროლის ეფექტიანობაზე.
- ▶
- ▶

Member of Nexia International

- ▶ ვაფასებთ ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკის მიზანშეწონილობას, ხელმძღვანელობის მიერ განსაზღვრული სააღრიცხვო შეფასებების დასაბუთებულობასა და შესაბამისი ახსნა-განმარტებების მართებულობას.
- ▶ დასკვნა გამოგვაქვს ხელმძღვანელობის მიერ ანგარიშგების საფუძველად კომპანიის ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენების მიზანშეწონილობაზე, ხოლო მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებზე დაყრდნობით ვადგენთ, არსებობს თუ არა რაიმე მოვლენებთან ან პირობებთან დაკავშირებული არსებითი განუსაზღვრელობა, რაც მნიშვნელოვან ეჭვს გამოიწვევდა კომპანიის ფუნქციონირებადობის უნართან დაკავშირებით. თუ დავასკვნით, რომ არსებობს არსებითი განუსაზღვრელობა, გვევალება ჩვენს აუდიტორის დასკვნაში ყურადღების გამახვილება ფინანსური ანგარიშგების შესაბამის შენიშვნებზე, ან, თუ ამგვარი განმარტებითი შენიშვნები ადეკვატური არ არის - ჩვენი მოსაზრების მოდიფიცირება. ჩვენი დასკვნები ეყრდნობა აუდიტორის დასკვნის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებს. თუმცა, ამის შემდგომი მომავალი მოვლენების ან პირობების გავლენით შეიძლება კომპანია უკვე აღარ იყოს ფუნქციონირებადი საწარმო.
- ▶ ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშგების წარდგენას მთლიანობაში, მის სტრუქტურასა და შინაარსს, მათ შორის, ახსნა-განმარტებებს და ასევე, ფინანსური ანგარიშგება უზრუნველყოფს თუ არა ფინანსური ანგარიშგების საფუძველად აღებული ოპერაციებისა და მოვლენების სამართლიან წარდგენას.

მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირებს, სხვა საკითხებთან ერთად, ინფორმაციას ვაწვდით აუდიტის დაგეგმილი მასშტაბისა და ვადების, ასევე აუდიტის პროცესში წამოჭრილი მნიშვნელოვანი საკითხების, მათ შორის, შიდა კონტროლის სისტემაში გამოვლენილი მნიშვნელოვანი ნაკლოვანებების შესახებ, ასეთის არსებობის შემთხვევაში.

დასკვნა სხვა საკანონმდებლო და მარეგულირებელ მოთხოვნებზე

ჩვენი აზრით, აუდიტის პროცესში ჩატარებული სამუშაოების საფუძველზე, კომპანიის 2023 წლის მმართველობის ანგარიშგებაში ასახული ინფორმაცია, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით:

- ▶ თანხვედრილია 2023 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებასთან;
- ▶ მოიცავს ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლით მოთხოვნილ ინფორმაციას და შესაბამისობაშია სათანადო მარეგულირებელ ნორმატიულ აქტებთან.

ანა გაბედავა, გარიგების პარტნიორი (SARAS-A-518332)

შპს „ნექსია თიეი“ (SARAS-F-550338)

25 სექტემბერი, 2024

თბილისი, საქართველო

შპს „ბორან ლაითი“
 მოგება-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება
 2023 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის
 (ქართულ ლარში)

	შენიშვნები	2023	2022*
შემოსავალი რეალიზაციიდან	7	58,644,953	50,854,745
რეალიზებული პროდუქციის თვითღირებულება	8	(42,261,983)	(36,405,536)
საერთო მოგება		16,382,970	14,449,209
მიწოდების ხარჯი	10	(4,908,793)	(4,890,526)
ადმინისტრაციული ხარჯები	9	(4,782,908)	(3,678,708)
საოპერაციო მოგება		6,691,269	5,879,975
არასაოპერაციო შემოსავალი	11	157,886	419,076
არასაოპერაციო ზარალი	11	(287,482)	(355,211)
საპროცენტო შემოსავალი	18	260,667	243,787
საპროცენტო ხარჯი	22	(1,638,308)	(1,355,009)
წმინდა მოგება / (ზარალი) საკუთროს სხვაობიდან	12	(199,133)	2,243,702
მოგება დაბერგვამდე		4,984,899	7,076,320
მოგების გადასახადი		-	-
წლის წმინდა მოგება		4,984,899	7,076,320
სხვა სრული შემოსავალი		-	-
მთლიანი სრული შემოსავალი		4,984,899	7,076,320

* ზოგიერთი ნაჩვენები თანხა არ შეესაბამება 2022 წლის ფინანსურ ანგარიშგებას და ასახავს მე-5 შენიშვნაში აღწერილი კორექტირების შედეგს.

დამტკიცებულია გამოსაშვებად და ხელმოწერილია ხელმძღვანელობის სახელით 2024 წლის 25 სექტემბერს:

_____
 ემზარ ქიტესაშვილი
 დირექტორი

დართული შენიშვნები 10-42 გვერდებზე წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

შპს „ბორან ლაითი“

მოგება-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება

2023 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის

(ქართულ ლარში)

	შენიშვნები	2023	2022*
შემოსავალი რეალიზაციიდან	7	58,644,953	50,854,745
რეალიზებული პროდუქციის თვითღირებულება	8	(42,261,983)	(36,405,536)
საერთო მოგება		16,382,970	14,449,209
მიწოდების ხარჯი	10	(4,908,793)	(4,890,526)
ადმინისტრაციული ხარჯები	9	(4,782,908)	(3,678,708)
საოპერაციო მოგება		6,691,269	5,879,975
არასაოპერაციო შემოსავალი	11	157,886	419,076
არასაოპერაციო ზარალი	11	(287,482)	(355,211)
საპროცენტო შემოსავალი	18	260,667	243,787
საპროცენტო ხარჯი	22	(1,638,308)	(1,355,009)
წმინდა მოგება / (ზარალი) საკურსო სხვაობიდან	12	(199,133)	2,243,702
მოგება დაბერგვრამდე		4,984,899	7,076,320
მოგების გადასახადი		-	-
წლის წმინდა მოგება		4,984,899	7,076,320
სხვა სრული შემოსავალი		-	-
მთლიანი სრული შემოსავალი		4,984,899	7,076,320

* ზოგიერთი ნაჩვენები თანხა არ შეესაბამება 2022 წლის ფინანსურ ანგარიშგებას და ასახავს მე-5 შენიშვნაში აღწერილი კორექტირების შედეგს.

დამტკიცებულია გამოსაშვებად და ნელმდგენილია ხელმძღვანელობის სახელით 2024 წლის 25 სექტემბერს:

დართული შენიშვნები 10-42 გვუძღვრება და აღწერს ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

შპს „ბორან ლაით“
ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება
2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით
(ქართულ ლარში)

	შენიშვნები	31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2022*	31 დეკემბერი 2021*
გრძელვადიანი აქტივები				
ძირითადი საშუალებები	13	6,139,035	5,946,090	3,327,186
ძირითადი საშუალებების შესაძენად გადახდილი ავანსი		4,141,390	2,029,177	-
არამატერიალური აქტივები		36,371	23,897	22,541
საინვესტიციო ქონება	14	129,468	146,426	155,638
გრძელვადიანი გაცემული სესხები და მისაღები პროცენტები	18	1,436,113	1,844,602	1,365,841
აქტივი გამოყენების უფლებით	15	2,167,087	2,134,519	2,776,106
სულ გრძელვადიანი აქტივები		14,049,464	12,124,711	7,647,312
მიმდინარე აქტივები				
გაცემული სესხები და მისაღები პროცენტები	18	735,148	776,477	365,730
სასაქონლო-მატერიალური მარაგები	16	19,684,487	18,093,551	17,277,021
გადახდილი ავანსები	19	1,946,448	2,182,948	-
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	17	11,533,381	11,982,228	11,935,199
აქტივის დაბრუნების უფლება		861,727	744,227	655,186
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	20	1,195,281	980,397	587,758
სულ მიმდინარე აქტივები		35,956,472	34,759,828	30,820,894
სულ აქტივები		50,005,936	46,884,539	38,467,206
კაპიტალი				
საწესდებო კაპიტალი		955,000	955,000	955,000
გაუნაწილებელი მოგება		23,785,015	18,947,955	11,899,162
სულ კაპიტალი		24,740,015	19,902,955	12,854,162
ვალდებულებები				
გრძელვადიანი ვალდებულებები				
გრძელვადიანი სასესხო ვალდებულებები	22	1,745,052	848,271	2,694,974
გრძელვადიანი საიჯარო ვალდებულება	15	2,355,110	2,210,239	2,938,631
სულ გრძელვადიანი ვალდებულებები		4,100,162	3,058,510	5,633,605
მიმდინარე ვალდებულებები				
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	21	2,809,700	7,849,358	9,143,830
მიღებული ავანსები		108,411	1,700,007	824,165
ფულადი სახსრების დაბრუნებასთან დაკავშირებული ვალდებულება		1,203,932	1,038,112	933,983
გრძელვადიანი სასესხო ვალდებულებების მიმდინარე ნაწილი	22	16,443,021	12,899,222	8,944,452
მოკლევადიანი საიჯარო ვალდებულება	15	224,729	35,377	4,421
გადასახდელი გადასახადები		375,966	400,998	129,588
სულ მიმდინარე ვალდებულებები		21,165,760	23,923,074	19,980,439
სულ ვალდებულებები		25,265,921	26,981,584	25,614,044
სულ ვალდებულებები და კაპიტალი		50,005,936	46,884,539	38,468,206

* ზოგიერთი ნაჩვენები თანხა არ შეესაბამება 2022 და 2021 წლების ფინანსურ ანგარიშგებას და ასახულია კორექტირებების შემდეგ იხ. შენიშვნა 5.

დამტკიცებულია გამოსაშვებად და ხელმოწერილია ხელმძღვანელობის სახელით 2024 წლის 25 სექტემბერს:

ემზარ ქიტესაშვილი
დირექტორი

დართული შენიშვნები 10-42 გვერდებზე წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

შპს „ბორან ლაით“
ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება
2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით
(ქართულ ლარში)

	შენიშვნები	31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2022*	31 დეკემბერი 2021*
გრძელვადიანი აქტივები				
ძირითადი საშუალებები	13	6,139,035	5,946,090	3,327,186
ძირითადი საშუალების შესაძენად გადახდილი ავანსი		4,141,390	2,029,177	-
არამატერიალური აქტივები		36,371	23,897	22,541
საინვესტიციო ქონება	14	129,468	146,426	155,638
გრძელვადიანი გაცემული სესხები და მისაღები პროცენტები	18	1,436,113	1,844,602	1,365,841
აქტივი გამოყენების უფლებით	15	2,167,087	2,134,519	2,776,106
სულ გრძელვადიანი აქტივები		14,049,464	12,124,711	7,647,312
მიმდინარე აქტივები				
გაცემული სესხები და მისაღები პროცენტები	18	735,148	776,477	365,730
სასაქონლო-მატერიალური მარაგები	16	19,684,487	18,093,551	17,277,021
გადახდილი ავანსები	19	1,946,448	2,182,948	-
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	17	11,533,381	11,982,228	11,935,199
აქტივის დაბრუნების უფლება		861,727	744,227	655,186
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	20	1,195,281	980,397	587,758
სულ მიმდინარე აქტივები		35,956,472	34,759,828	30,820,894
სულ აქტივები		50,005,936	46,884,539	38,468,206
კაპიტალი				
საწესდებო კაპიტალი		955,000	955,000	955,000
გაუნაწილებელი მოგება		23,785,015	18,947,955	11,899,162
სულ კაპიტალი		24,740,015	19,902,955	12,854,162
ვალდებულებები				
გრძელვადიანი ვალდებულებები				
გრძელვადიანი სასესხო ვალდებულებები	22	1,745,052	848,271	2,694,974
გრძელვადიანი საიჯარო ვალდებულება	15	2,355,110	2,210,239	2,938,631
სულ გრძელვადიანი ვალდებულებები		4,100,162	3,058,510	5,633,605
მიმდინარე ვალდებულებები				
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	21	2,809,700	7,849,358	9,143,830
მიღებული ავანსები		108,411	1,700,007	824,165
ფულადი სახსრების დაბრუნებასთან დაკავშირებული ვალდებულება		1,203,932	1,038,112	933,983
გრძელვადიანი სასესხო ვალდებულებების მიმდინარე ნაწილი	22	16,443,021	12,899,222	8,944,452
მოკლევადიანი საიჯარო ვალდებულება	15	224,729	35,377	4,421
გადასახდელი გადასახადები		375,966	400,998	129,588
სულ მიმდინარე ვალდებულებები		21,165,760	23,923,074	19,980,439
სულ ვალდებულებები		25,265,921	26,981,584	25,614,044
სულ ვალდებულებები და კაპიტალი		50,005,936	46,884,539	38,468,206

* ზოგიერთი ნაჩვენები თანხა არ შეესაბამება 2022 და 2021 წლების ფინანსურ ანგარიშგებას და ასახულია კორექტირებების შემდეგ იხ. შენიშვნა 5.

დამტკიცებულია გამოსაშვებად და ხელმოწერისათვის ბიომომენტის სახელით 2024 წლის 25 სექტემბერს:

დართული შენიშვნები 10-42 გვერდებზე წარმოადგენს ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

შპს „ბორან ლაით“
 საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება
 2023 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის
 (ქართულ ლარში)

	საწესდებო კაპიტალი	გაუნაწილებელი მოგება	სულ
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბრისათვის *	955,000	11,899,162	12,854,162
გამოცხადებული დივიდენდები	-	(27,527)	(27,527)
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი	-	7,076,320	7,076,320
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბრისათვის *	955,000	18,947,955	19,902,955
გამოცხადებული დივიდენდები	-	(147,839)	(147,839)
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი	-	4,984,899	4,984,899
ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბრისათვის	955,000	23,785,015	24,740,015

* ზოგიერთი ნაჩვენები თანხა არ შეესაბამება 2022 და 2021 წლების ფინანსურ ანგარიშგებას და ასახულია კორექტირებების შემდეგ იხ. შენიშვნა 5.

დამტკიცებულია გამოსაშვებად და ხელმოწერილია ხელმძღვანელობის სახელით 2024 წლის 25 სექტემბერს:

_____
 ემზარ ქიტესაშვილი
 დირექტორი

დართული შენიშვნები 10-42 გვერდებზე წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

შპს „ბორან ლაით“

საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება
2023 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის
(ქართულ ლარში)

	საწესდებო კაპიტალი	გაუნაწილებელი მოგება	სულ
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბრისათვის *	955,000	11,899,162	12,854,162
გამოცხადებული დივიდენდები	-	(27,527)	(27,527)
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი	-	7,076,320	7,076,320
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბრისათვის *	955,000	18,947,955	19,902,955
გამოცხადებული დივიდენდები	-	(147,839)	(147,839)
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი	-	4,984,899	4,984,899
ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბრისათვის	955,000	23,785,015	24,740,015

* ზოგიერთი ნაჩვენები თანხა არ შეესაბამება 2022 და 2021 წლების ფინანსურ ანგარიშგებას და ასახულია კორექტირებების შემდეგ იხ. შენიშვნა 5.

დამტკიცებულია გამოსაშვებად და ხელმოწერულია ხელმძღვანელების სახელით 2024 წლის 25 სექტემბერს:

გენერალური დირექტორი

დირექტორი

დართული შენიშვნები 10-42 გვერდებზე წარმოდგენილი ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

შპს „ბორან ლაირტი“

ფულადი ნაკადების ანგარიშგება

2023 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის

(ქართულ ლარში)

	შენიშვნა	2023	2022*
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან			
მოგება დაბეგვრამდე		4,984,899	7,076,320
შესწორებები შემდეგი მუხლებისთვის:			
ცვეთა და ამორტიზაცია	13	513,266	510,049
საპროცენტო ხარჯი	22	1,638,308	1,355,009
საპროცენტო შემოსავალი	18	(260,667)	(243,787)
შემოსავალი ძირითადი საშუალების გასვლიდან		-	(14,906)
შემოსავალი საიჯარო კონტრაქტის გაუქმებიდან		(9,061)	(140,038)
ფინანსური აქტივების გაუფასურება / (რევერსი)		(599,211)	33,070
წმინდა (მოგება) / ზარალი საკუროსო სხვაობიდან	12	199,133	(2,243,701)
ფულადი სახსრების შემოძინება საოპერაციო საქმიანობიდან		6,466,667	6,332,016
საბრუნავი კაპიტალის ცვლილებებამდე			
საბრუნავი კაპიტალის კორექტირებები:			
მარაგების ზრდა		(1,720,562)	(816,534)
სავაჭრო მოთხოვნების (ზრდა) / შემცირება		1,017,750	(3,081,428)
მიღებულ ავანსებში ზრდა / (შემცირება)		(1,591,593)	875,840
ფულადი სახსრების დაბრუნების ვალდებულების ზრდა		165,820	104,129
აქტივის დაბრუნების უფლების ზრდა		(117,500)	(89,041)
გადახდილი ავანსების შემცირება		236,498	1,191,921
საგადასახადო ვალდებულებების ზრდა / (შემცირება)		(25,032)	271,410
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებების შემცირება		(5,051,861)	(1,135,193)
საოპერაციო საქმიანობიდან შემოსული წმინდა ფულადი სახსრები პროცენტამდე და დაბეგვრამდე		(619,813)	3,653,120
გადახდილი პროცენტი		(1,441,357)	(1,305,097)
წმინდა ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან		(2,061,170)	2,348,023
ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობიდან			
ძირითადი საშუალებების შესყიდვა	13	(428,898)	(3,011,730)
ძირითადი საშუალების შესაძენად გადახდილი ავანსები		(2,112,213)	(2,029,177)
არამატერიალური აქტივების შესყიდვა		(12,474)	(1,356)
გაცემული სესხის დაბრუნება	18	707,900	113,000
მიღებული პროცენტები	18	42,662	-
სესხის გაცემა	18	(8,000)	(636,300)
ძირითადი საშუალებების გასვლით მიღებული თანხები		-	22,195
წმინდა ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობიდან		(1,811,023)	(5,543,368)
ფულადი ნაკადები საფინანსო საქმიანობიდან			
აღებული სესხები	22	34,955,116	20,656,753
გადახდილი სესხები	22	(30,581,233)	(16,935,573)
ძირი თანხის გადახდა საიჯარო ვალდებულებებზე	15	(9,599)	(31,113)
გაცემული დივიდენდები		(147,839)	(27,527)
წმინდა ფულადი ნაკადები ფინანსური საქმიანობიდან		4,216,445	3,662,540
წმინდა ფულადი სახსრების ზრდა წლის განმავლობაში		344,252	467,195
ფულადი სახსრები წლის დასაწყისისთვის	21	980,397	587,758
უცხოური ვალუტის ცვლილების ეფექტი ფულად სახსრებზე		(129,368)	(74,556)
ფულადი სახსრები წლის ბოლოს	21	1,195,281	980,397

* ზოგიერთი ნაჩვენები თანხა არ შეესაბამება 2022 წლების ფინანსურ ანგარიშგებას და ასახულია კორექტირებების შემდეგ იხ. შენიშვნა 5

დამტკიცებულია გამოსაშვებად და ხელმოწერილია ხელმძღვანელობის სახელით 2024 წლის 25 სექტემბერს:

ემზარ ქიტესაშვილი
დირექტორი

დართული შენიშვნები 10-42 გვერდებზე წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

შპს „ბორან ლაირტი“

ფულადი ნაკადების ანგარიშგება

2023 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის

(ქართულ ლარში)

	შენიშვნა	2023	2022*
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან			
მოგება დაბეგვრამდე		4,984,899	7,076,320
შესწორებები შემდეგი მუხლებისთვის:			
ცვეთა და ამორტიზაცია	13	513,266	510,049
საპროცენტო ხარჯი	22	1,638,308	1,355,009
საპროცენტო შემოსავალი	18	(260,667)	(243,787)
შემოსავალი ძირითადი საშუალების გასვლიდან		-	(14,906)
შემოსავალი საიჯარო კონტრაქტის გაუქმებიდან		(9,061)	(140,038)
ფინანსური აქტივების გაუფასურება / (რევერსი)		(599,211)	33,070
წმინდა (მოგება) / ზარალი საკურსო სხვაობიდან	12	199,133	(2,243,701)
ფულადი სახსრების შემოღინება საოპერაციო საქმიანობიდან		6,466,667	6,332,016
საბრუნავი კაპიტალის ცვლილებებამდე			
საბრუნავი კაპიტალის კორექტირებები:			
მარაგების ზრდა		(1,720,562)	(816,534)
სავაჭრო მოთხოვნების (ზრდა) / შემცირება		1,017,750	(3,081,428)
მიღებულ ავანსებში ზრდა / (შემცირება)		(1,591,593)	875,840
ფულადი სახსრების დაბრუნების ვალდებულების ზრდა		165,820	104,129
აქტივის დაბრუნების უფლების ზრდა		(117,500)	(89,041)
გადახდილი ავანსების შემცირება		236,498	1,191,921
საგადასახდო ვალდებულებების ზრდა / (შემცირება)		(25,032)	271,410
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებების შემცირება		(5,051,861)	(1,135,193)
საოპერაციო საქმიანობიდან შემოსული წმინდა ფულადი სახსრები პროცენტამდე და დაბეგვრამდე		(619,813)	3,653,120
გადახდილი პროცენტი		(1,441,357)	(1,305,097)
წმინდა ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან		(2,061,170)	2,348,023
ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობიდან			
ძირითადი საშუალებების შესყიდვა	13	(428,898)	(3,011,730)
ძირითადი საშუალების შესაძენად გადახდილი ავანსები		(2,112,213)	(2,029,177)
არამატერიალური აქტივების შესყიდვა		(12,474)	(1,356)
გაცემული სესხის დაბრუნება	18	707,900	113,000
მიღებული პროცენტები	18	42,662	-
სესხის გაცემა	18	(8,000)	(636,300)
ძირითადი საშუალებების გასვლით მიღებული თანხები		-	22,195
წმინდა ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობიდან		(1,811,023)	(5,543,368)
ფულადი ნაკადები საფინანსო საქმიანობიდან			
აღებული სესხები	22	34,955,116	20,656,753
გადახდილი სესხები	22	(30,581,233)	(16,935,573)
ძირი თანხის გადახდა საიჯარო ვალდებულებებზე	15	(9,599)	(31,113)
გაცემული დივიდენდები		(147,839)	(27,527)
წმინდა ფულადი ნაკადები ფინანსური საქმიანობიდან		4,216,445	3,662,540
წმინდა ფულადი სახსრების ზრდა წლის განმავლობაში		344,252	467,195
ფულადი სახსრები წლის დასაწყისისთვის	21	980,397	587,758
უცხოური ვალუტის ცვლილების ეფექტი ფულად სახსრებზე		(129,368)	(74,556)
ფულადი სახსრები წლის ბოლოს	21	1,195,281	980,397

* ზოგიერთი ნაჩვენები თანხა არ შეესაბამება 2022 წლების ფინანსურ ანგარიშგებას და ასახულია კორექტირებების შემდეგ იხ. შენიშვნა 5

დამტკიცებულია გამოსაშვებად და ხელმოწერის საბუღალტრო დოკუმენტაციის სახელით 2024 წლის 25 სექტემბერს:

გმზარ ქიტესაშვილი

დირექტორი

დართული შენიშვნები 10-42 გვერდებზე წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

1. ძირითადი საქმიანობა

(ა) ორგანიზაცია და ოპერაციები

შპს „ბორან ლაითი“ (შემდგომში „კომპანია“) წარმოადგენს შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოებას, რომელიც დაარსდა 2009 წლის 14 აგვისტოს. კომპანიის სარეგისტრაციო ნომერია: 206343492.

კომპანია საქმიანობს საქართველოს ტერიტორიაზე. მის ძირითად საქმიანობას წარმოადგენს განათების საშუალებების, სანტექნიკისა და სამშენებლო-სამეურნეო ინსტრუმენტების საბითუმო რეალიზაცია.

2023; 2022 წლების 31 დეკემბრის და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანიის უშუალო მფლობელი არის შპს იბერტექ გრუპი (ს/კ 44588394) 100% წილით, ხოლო საბოლოო მფლობელი არის შალვა ყაფლანიშვილი.

კომპანიის მისამართია ფონიჭალა, მარნეულის ქ. N44, თბილისი, საქართველო.

ამ ანგარიშგების გამოშვების მომენტში კომპანიის დირექტორი არის ემზარი ქიტესაშვილი.

(ბ) ბიზნეს გარემო

კომპანია საქმიანობას ეწევა საქართველოში, შესაბამისად მასზე ზემოქმედებს საქართველოში მოქმედი ეკონომიკური ფაქტორები და ფინანსური ბაზრები, რომლებიც განვითარებადი ბაზრის თვისებებით ხასიათდება. საკანონმდებლო, საგადასახადო და მარეგულირებელი სტრუქტურები განაგრძობენ განვითარებას, თუმცა მათი ინტერპრეტირება განსხვავებულად ხდება და ისინი ხშირად ექვემდებარებიან ცვლილებებს, რაც სხვა საკანონმდებლო და ფისკალურ სირთულეებთან ერთად, საქართველოში მოქმედი ორგანიზაციებისთვის გარკვეულ გამოწვევებს წარმოქმნის.

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება ასახავს ხელმძღვანელობის მიერ საქართველოს ბიზნეს გარემოს გავლენის შეფასებას კომპანიის ოპერაციებზე და ფინანსურ მდგომარეობაზე. მომავალი ბიზნეს გარემო შეიძლება განსხვავდებოდეს ხელმძღვანელობის შეფასებებისაგან.

2. მომზადების საფუძველი

(ა) შესაბამისობის დეკლარაცია

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია „ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების“ (შემდეგში „ფასს“) შესაბამისად, რომელიც გამოცემულია ბუღალტრული აღიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს (ბასს) მიერ.

წინა წლის ფინანსური ანგარიშგება ასევე მომზადებული იყო ფასს-ის შესაბამისად.

(ბ) შეფასების საფუძველი

ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია პირვანდელი ღირებულებით აღრიცხვის წესით, ფინანსური ანგარიშგება მომზადდა ისტორიული ღირებულების საფუძველზე. კომპანიის საანგარიშგებო პერიოდი მოიცავს კალენდარულ წელს 1 იანვრიდან 31 დეკემბრამდე.

(გ) საოპერაციო და წარსადგენი ვალუტა

კომპანიის საოპერაციო ვალუტაა ლარი (ლარი), რომელიც საქართველოს ეროვნულ ვალუტას წარმოადგენს. ის ყველაზე უკეთ ასახავს შესაბამისი მოვლენებისა და ვითარებების უმრავლესობის ეკონომიკურ არსს. ლარი ასევე წარმოადგენს წინამდებარე დოკუმენტის წარდგენის ვალუტას. ლარში წარმოდგენილი ყველა ფინანსური ინფორმაცია დამრგვალებულია ათასებამდე.

(დ) ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვება

ხელმძღვანელობის შეფასებით, კომპანიას შესწევს უნარი გააგრძელოს საქმიანობა, როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ ფინანსური ანგარიშგების დამტკიცებიდან მინიმუმ 12-თვიანი პერიოდის განმავლობაში. ამასთან, ხელმძღვანელობის ინფორმაციით, არ არსებობს რაიმე არსებითი განუსაზღვრელობა, რომელმაც შეიძლება ექვეყნებოდა დააყენოს კომპანიის უნარი გააგრძელოს საქმიანობა, როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ უხლოეს მომავალში. შესაბამისად, ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ფუნქციონირებადი საწარმოს პრინციპის საფუძველზე.

3. არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა

ქვემოთ აღწერილი სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები, რომელიც გამოყენებულია წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, თანმიმდევრულად ვრცელდება ყველა წარმოდგენილ პერიოდზე თუ სხვაგვარად არაა აღნიშნული.

(ა) უცხოური ვალუტის კონვერტაცია

უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციები საწყისად აღიარდება ოპერაციის დღის კურსის შესაბამისად. უცხოურ ვალუტაში ასახული აქტივები და ვალდებულებები გადაიანგარიშება საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილი ვალუტის გაცვლის ოფიციალური კურსის შესაბამისად, წლის ბოლოსთვის. კონვერტაციის დროს წარმოშობილი კურსთაშორის სხვაობები აისახება მოგებისა და ზარალის ანგარიშგებაში.

წლის ბოლოს კონვერტაცია არ ეხება არაფულად აქტივებს. არაფულადი აქტივები, რომლებიც შეფასებულია უცხოური ვალუტით, პირვანდელი ღირებულების მეთოდით გადაიანგარიშება ოპერაციის შესრულების თარიღისათვის არსებული სავალუტო კურსით. ფინანსური ინსტრუმენტებიდან წარმოშობილი საკურსო მოგება ან ზარალი წერმოდგენილია მოგება ან ზარალის და სხვა სრულ შემოსავლის ანგარიშგების მუხლში „წმინდა ზარალი საკურსო სხვაობიდან“ ნეტო სიდიდით.

საქართველოს ეროვნული ბანკის ოფიციალური გაცვლითი კურსი, რომლის გამოყენებულია ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას შემდეგია:

	31 დეკემბერი, 2023	31 დეკემბერი, 2022	31 დეკემბერი, 2021
1 აშშ დოლარი/ლარი	2.6894	2.7020	3.0976
1 ევრო/ლარი	2.9753	2.8844	3.5040
წლის საშუალო გაცვლითი კურსი	2023	2022	
1 აშშ დოლარი/ლარი	2.6279	2.9156	
1 ევრო/ლარი	2.8416	3.0792	

(ბ) ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან

კომპანია აღიარებს ამონაგებს დაპირებული საქონლისა და მომსახურების მომხმარებლებისთვის გადაცემისას, იმ ანაზღაურების ოდენობით, რომლის მიღების უფლებასაც კომპანია მოელის ამ საქონლისა და მომსახურების გადაცემის სანაცვლოდ. კომპანია იყენებს ხუთ საფეხურიან მოდელს მომხმარებელთან გაფორმებული ყველა ხელშეკრულების მიმართ:

- მომხმარებლებთან ხელშეკრულების იდენტიფიცირება;
- სახელშეკრულებო ვალდებულებების დადგენა;
- გარიგების ფასის განსაზღვრა;
- გარიგების ფასის მიკუთვნება სახელშეკრულებო ვალდებულებასთან;
- ამონაგების აღიარება, როდესაც კომპანია სახელშეკრულებო ვალდებულებას შეასრულებს.

კომპანია ამონაგებს აღიარებს სახელშეკრულებო ვალდებულების შესრულებისას, ანუ მაშინ, როდესაც შესაბამის ვალდებულებასთან დაკავშირებულ საქონელზე “კონტროლი” მომხმარებელს გადაეცემა.

კომპანიის შემოსავლის ძირითად ნაწილს წარმოადგენს იმპორტირებული განათების საშუალებების რეალიზაცია რეალიზაცია ადგილობრივ ბაზარზე. დეტალური სააღრიცხვო პოლიტიკა შემოსავლის მაფორმირებელი ძირითადი საქმიანობისთვის წარმოდგენილია ქვემოთ:

3. არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ბ) ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან (გაგრძელება)

შესასრულებელი ვალდებულება და ამონაგების დროულობა

შემოსავალი განათების საშუალებების რეალიზაციიდან

კომპანიის შემოსავალს იღებს პროდუქციის რეალიზაციით ადგილობრივ ბაზარზე და პროდუქციის რეალიზაციიდან მიღებულ შემოსავალს აღიარებს დროის გარკვეულ მომენტში, მაშინ როცა ხდება მოცემულ საქონელთან დაკავშირებული კონტროლის მომხმარებლისთვის გადაცემა. კონტროლის გადაცემა ძირითადად ხდება, როცა საქონელი ფიზიკურად გადაეცემა მომხმარებელს.

სახელშეკრულებო ღირებულების განსაზღვრა

კომპანიის შემოსავლის ძირითადი საკონტრაქტო ღირებულება არის ფიქსირებული და შესაბამისად, თითოეული კონტრაქტიდან მისაღები შემოსავლის განსაზღვრა ხდება მოცემული ფიქსირებული ფასების მიხედვით.

მოსალოდნელი ცვლადი ანაზღაურება, რომელიც დაკავშირებულია ბრუნვაზე მიბმულ ფასდაკლებაზე, ამცირებს მოსალოდნელ საკონტრაქტო შემოსავალს. ბრუნვაზე მიბმული ფასდაკლების პირობით პროდუქციის მიწოდებისას ჯგუფი შემოსავალს აღიარებს იმ მოცულობით, რომელსაც მაღალი ალბათობით არ მოუწევს უკუგატარება, როდესაც დადგინდება შეთავაზებული ფასდაკლების მიღების შესაძლებლობა.

შესასრულებელ ვალდებულებებს შორის ღირებულების გადანაწილება

კომპანიის კონტრაქტების უმეტესი ნაწილი არის ფიქსირებულ ფასიანი. დიდი მოცულობის შეკვეთის შემთხვევაში ფასდაკლების შეთავაზებისას, ოპერაციის ფასი ერთეული პროდუქტისთვის გაიანგარიშება მთლიანი საკონტრაქტო ღირებულების გაყოფით პროდუქციის რაოდენობაზე.

გამოყენებული გათავისუფლება

კომპანიამ გამოიყენა ქვემოთ მოცემული გათავისუფლება:

- არ განიხილავს დაფინანსების მნიშვნელოვან კომპონენტს, როდესაც აქტივზე მომხმარებლისთვის კონტროლის გადაცემის თარიღსა და მიღებული ანაზღაურების თარიღებს შორის სხვაობა არის ერთ წელზე ნაკლები; და
- ხელშეკრულების გაფორმების დამატებითი დანახარჯები ხარჯებში აღიარდება მათი გაწევისას, თუ აქტივის ამორტიზაციის პერიოდის ხანგრძლივობა ერთ წელს არ აღემატება.

ხარჯები

ხარჯების აღიარება ხდება სრული მოგებისა და ზარალის ანგარიშგებაში, თუ წარმოიშობა მომავალი ეკონომიკური სარგებლის შემცირება, რაც დაკავშირებულია აქტივის შემცირებასა ან ვალდებულების ზრდასთან, რაც შეიძლება საიმედოდ განისაზღვროს.

ხარჯები გაწევისთანავე აღიარდება მოგებისა და ზარალის ანგარიშგებაში, თუ ხარჯებისგან ეკონომიკური სარგებლის მოტანა მომავალში აღარაა მოსალოდნელი ან თუ მომავალი ეკონომიკური სარგებელი აღარ აკმაყოფილებს ბალანსში აქტივად აღიარების კრიტერიუმებს.

(გ) დაქირავებულ პირთა გასამრჯელოები

კომპანია დაქირავებულ პირთა გასამრჯელოებს მიაკუთვნებს იმ ანაზღაურებულ თანხებს, რომელთა გადახდა მთლიანად ხდება იმ წლიური საანგარიშგებო პერიოდის დამთავრებიდან 12 თვეში, რომლის განმავლობაშიც დაქირავებული პირები გასწევენ შესაბამის მომსახურებას:

- ხელფასები;
- წლიური ფასიანი შვებულებები და ბიულეტენის ანაზღაურება;
- არაფულადი გასამრჯელოები არსებულ დაქირავებულთა პირთათვის.

3. არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

(გ) დაქირავებულ პირთა გასამრჯელოები (გაგრძელება)

ხელფასები, ბონუსები და არაფულადი სარგებელი აღიარდება დარიცხვის მეთოდით იმ პერიოდში, როდესაც შესაბამისი სერვისი მიიღო კომპანიამ დასაქმებულისგან. კომპანიას არ გააჩნია რაიმე იურიდიული ან კონსტრუქციული ვალდებულება, გასცეს პენსია ან მსგავსი გადახდა განახორციელოს.

(დ) მოგების გადასახადი

მოგების გადასახადი ხარჯი მოიცავს მიმდინარე გადასახადს, რომელიც არის საგადასახადო ვალდებულება პერიოდის დასაბეგრ მოგებაზე, დადგენილ საგადასახადო განაკვეთზე ანგარიშგების თარიღისთვის და საგადასახადო ვალდებულების ყველა შესწორება დაკავშირებულია წინა წლებთან.

2016 წლის 13 მაისს საქართველოს მთავრობამ ცვლილებები შეიტანა საქართველოს საგადასახადო კოდექსში, რომლის თანახმადაც კომპანიები (გარდა ბანკებისა, საკრედიტო გაერთიანებებისა, სადაზღვევო კომპანიებისა, მიკროსაფინანსო ორგანიზაციებისა და ლომბარდებისა) არ იხდიან მოგებიდან გადასახადს მათ მიერ 2017 წლის 1 იანვრიდან მიღებულ მოგებაზე, სანამ მოგება არ განაწილებს ან მიიჩნევა დივიდენდის სახით განაწილებულად.

15 % მოგებიდან გადასახადი გადახდას ექვემდებარება ერთობლივი ღირებულებით (ანუ წმინდა დივიდენდები გადაანგარიშდება 5% გადასახადის დაქვითვით, თუ შეესაბამება, და გაყოფილი 0.85-ზე) ფიზიკური პირებისთვის და არარეზიდენტი იურიდიული პირებისთვის დივიდენდის გადახდის მომენტში. რეზიდენტი იურიდიული პირებისთვის 2017 წლის 1 იანვრამდე მიღებული მოგებიდან გადახდილი დივიდენდი გათავისუფლებულია გადასახადისგან. 2008 წლის 1 იანვრიდან 2017 წლის 1 იანვრამდე დაგროვილ შემოსავალზე დივიდენდი ექვემდებარება მოგებიდან გადასახადს ერთობლივ ღირებულებაზე, შემცირებული შესაბამისი საგადასახადო შეღავათით, რომელიც გაანგარიშებულია, როგორც კორპორატიული მოგებიდან გადასახადის წილი, გაცხადებული და გადახდილი დაბეგვრად მოგებაზე მთლიანი წმინდა მოგების საპირისპიროდ იმავე პერიოდისთვის, გამრავლებული გასანაწილებელ დივიდენდზე. თუმცა, საგადასახადო შეღავათის ოდენობა არ უნდა აჭარბებდეს ფაქტობრივ მოგებიდან გადასახადს, რაც დაწესებულია დივიდენდის განაწილებაზე.

დივიდენდების განაწილებიდან მიღებული მოგებიდან გადასახადი აღირიცხება, როგორც მოგებიდან გადასახადის ხარჯი დივიდენდის გამოცხადების პერიოდში, მიუხედავად ფაქტობრივი გადახდის თარიღისა ან პერიოდისა, რომელზედაც დივიდენდი იხდება. მოგებიდან გადასახადის პირობითი ვალდებულება, რომელიც წარმოიშობა დივიდენდების გადახდისას, არ აღიარდება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშში. დივიდენდების განაწილების გარდა, გადასახადი უნდა გადახდილი იქნას ხარჯებზე და სხვა გადასახადებზე, რომლებიც წარმოშობილია არა-ეკონომიკურ საქმიანობებთან დაკავშირებით, აქტივებისან მომსახურებების თავისუფალ მიწოდებაზე და წარმომადგენლობით ხარჯებზე, რომლებიც არ აჭარბებს საქართველოს საგადასახადო კოდექსით დადგენილ მაქსიმალურ ოდენობას. შეღავათიანი საგადასახადო რეჟიმის მქონე იურისდიქციებში დარეგისტრირებული სუბიექტებისთვის გადახდილი ყველა ავანსი და სხვა ზოგიერთი ტრანზაქციები ასეთ სუბიექტებთან, აგრეთვე ფიზიკურ პირებზე და არარეზიდენტ იურიდიულ პირებზე გაცემული სესხები, ექვემდებარება დაუყოვნებელ დაბეგვრას. ასეთი გადასახადები სხვა გადასახადებთან ერთად, გამოკლებული საგადასახადო შეღავათები, რაც გაცხადებულია შეღავათიანი საგადასახადო რეჟიმის მქონე იურისდიქციებში დარეგისტრირებული სუბიექტებისთვის გადახდილი ყველა ავანსის სანაცვლოდ მიღებულ აქტივებზე ან მომსახურებაზე ან ფიზიკურ და არარეზიდენტ იურიდიულ პირებზე გაცემული სესხების ამოღებაზე, აღირიცხება სხვა გადასახადებში, საოპერაციო ხარჯების ფარგლებში.

საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობის თანახმად, კომპანიამ გადასახადები უნდა გადაიხადოს ერთიანი სახაზინო კოდით. შედეგად კომპანია წარადგენს საგადასახადო აქტივებსა და ვალდებულებებს ნეტო საფუძველზე, როგორც საგადასახადო აქტივი ან ვალდებულება.

(ე) გადასახადები გარდა მოგების გადასახადისა

გადასახადები გარდა მოგების გადასახადისა აღიარდება იმ საანგარიშგებო პერიოდში რა პერიოდშიც წარმოიქმნება მავალდებულებელი მოვლენა. მავალდებულებელ მოვლენას წარმოადგენს ქმედება ან ფაქტი, რომელიც საქართველოს საგადასახადო კოდექსით განაპირობებს გადასახადის გადახდას. წინასწარ გადახდილი გადასახადები, რომლიდანაც მოსალოდნელია მომავალში ეკონომიკური სარგებლის მიღება აღიარდება აქტივად.

3. არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ვ) ძირითადი საშუალებები

თავდაპირველი აღიარება

ძირითადი საშუალებები პირველადი აღიარებისას აღირიცხება თვითღირებულებით.

თვითღირებულება განისაზღვრება შესყიდვის ფასით, იმპორტთან დაკავშირებული გადასახადებით, გამოუქვითავი გადასახადებით და სხვა პირდაპირი ხარჯებით. როცა ძირითადი საშუალებების ჯგუფი შეიცავს სხვადასხვა კომპონენტებს, რომლებსაც გააჩნიათ სხვადასხვა სარგებლობის ვადები, ისინი აღირიცხებიან ცალ-ცალკე, როგორც ძირითადი საშუალებების ცალკეული კომპონენტები.

ძირითადი საშუალებები, რომელიც გამოიყენება ძირითადი საქმიანობისთვის, ადმინისტრაციული ან გაქირავებისთვის, ან არის მშენებარე მდგომარეობაში, აღრიცხულია მის თვითღირებულებასა და გაუფასურების ღირებულებას შორის სხვაობით. თვითღირებულება მოიცავს პირდაპირ ხარჯებს, რომელიც გათვალისწინებულია კომპანიის სააღრიცხვო პოლიტიკით. სესხებთან დაკავშირებული ხარჯები კაპიტალიზირდება აქტივის ღირებულებაზე კომპანიის პოლიტიკით.

მოგება და ზარალი რომელიც წარმოიშობა აქტივის გაყიდვიდან ან ჩამოწერიდან, განისაზღვრება სხვაობით მიღებული სარგებლისა და საბალანსო ღირებულებას შორის და აღიარდება მოგება-ზარალის ანგარიშებში.

ხარჯები დაკავშირებული ძირითადი საშუალებების კომპონენტების ჩანაცვლებასთან და აღრიცხულია დამოუკიდებლად, კაპიტალიზირდება იმ კომპონენტის საბალანსო ღირებულებასთან ერთად, რომელიც ჩამოწერილ იქნა. სხვა დანახარჯები კაპიტალიზირდება იმ შემთხვევაში, თუ შესაძლებელია ეკონომიკური სარგებლის მიღება მომავალში. ყველა სხვა ხარჯი, მათ შორის შეკეთება-განახლება აღიარდება მოგება/ზარალის ანგარიშგებაში მისი მოხდენისთანავე.

შემდგომი შეფასება /აღრიცხვა

აქტივად აღიარების შემდგომ ძირითადი საშუალებები აღირიცხება თვითღირებულების მოდელით, შემცირებული დაგროვილი ცვეთით ან/და გაუფასურების ღირებულებით. ცვეთის დარიცხვა ხდება მოგება ზარალის ანგარიშგებაში წრფივი მეთოდის საშუალებით, თითოეული აქტივების სასიცოცხლო პერიოდის შეფასების საფუძველზე. ცვეთის დარიცხვა იწყება მას მერე, რაც აქტივი შედის გამოყენებაში. აქტივების სასიცოცხლო პერიოდი შემდეგნაირად ნაწილდება:

ძირითადი საშუალების ჯგუფი	სასარგებლო პერიოდის ვადა
შენობა-ნაგებობა	20 წელი
ავეჯი და სხვა ინვენტარი	5 წელი
მანქანა-დანადგარები	5 წელი
ოფისის აღჭურვილობა	5 წელი
სატრანსპორტო საშუალებები	5-10 წელი
იჯარით აღებული ქონება	იჯარის პერიოდი

საჭიროების შემთხვევაში ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის შემდეგ ხდება ცვეთის გაანგარიშების მეთოდების და სასარგებლო მომსახურების ვადის გადახედვა.

აქტივის ნარჩენი ღირებულება არის სავარაუდო თანხა, რომელსაც კომპანია მიიღებდა აქტივების გასხვისებიდან, გამოკლებული გასხვისების სავარაუდო ხარჯები, თუ აქტივი უკვე ხანდაზმულია და იმყოფება მისი საექსპლუატაციო პერიოდის დასრულებისას მოსალოდნელ მდგომარეობაში. აქტივების ნარჩენი ღირებულება და საექსპლუატაციო ვადა გადაიხედება და თუ საჭიროა, კორექტირდება თითოეული სააღრიცხვო პერიოდის ბოლოს.

(ზ) საინვესტიციო ქონება

კომპანია საინვესტიციო ქონებას საწყისი და შემდგომი აღიარებისას აღრიცხავს თვითღირებულების მოდელით. თვითღირებულება მოიცავს შესყიდვის ფასსა და ნებისმიერ უშუალოდ მიკუთვნებად დანახარჯებს. საინვესტიციო ქონების სამართლიანი ღირებულების ცვლილება აღირიცხება მოგება ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში.

საინვესტიციო ქონების აღიარება წყდება მისი გასხვისებისას ან მაშინ, როდესაც მისი შემდგომი გამოყენებიდან მომავალში ეკონომიკური სარგებლის მიღება აღარაა მოსალოდნელი. მოგება ან ზარალი საინვესტიციო ქონების გასვლის შედეგად განისაზღვრება საბალანსო ღირებულებისა და მიღებული წმინდა ანაზღაურების სხვაობით და ჩაირთვება მოგება ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში „სხვა შემოსავლი/სხვა ხარჯების“ მუხლში.

3. არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

(თ) იჯარები

იჯარის იდენტიფიკაცია

ხელშეკრულების დაწყებისას კომპანია აფასებს, მთლიანად ხელშეკრულება არის თუ არა იჯარა, ან შეიცავს თუ არა იჯარას. ხელშეკრულება არის საიჯარო ხელშეკრულება, ან შეიცავს იჯარას, თუ ხელშეკრულების მეშვეობით ხდება იდენტიფიცირებული აქტივის კონტროლის უფლების გადაცემა გარკვეული პერიოდის განმავლობაში, ანაზღაურების მიღების სანაცვლოდ. იმის დასადგენად, ესა თუ ის ხელშეკრულება გადასცემს თუ არა მომხმარებელს იდენტიფიცირებული აქტივის გამოყენების კონტროლის უფლებას გარკვეული პერიოდის განმავლობაში, კომპანია აფასებს, გამოყენების პერიოდის განმავლობაში მომხმარებელს გააჩნია თუ არა შემდეგი ორივე უფლება:

- ხელშეკრულებაში იდენტიფიცირებული აქტივიდან პრაქტიკულად მთლიანი სარგებლის მიღების უფლება და
- იდენტიფიცირებული აქტივის გამოყენების წესის განსაზღვრის უფლება.

საწყისი აღიარება

იჯარის ვადის დაწყების თარიღისთვის, კომპანია აღიარებს აქტივების გამოყენების უფლებას და საიჯარო ვალდებულებას, გარდა:

- იჯარისა, რომლის საიჯარო აქტივს დაბალი ღირებულება აქვს და
- იჯარისა, რომლის ვადა 12 თვეზე ნაკლებია.

იჯარა კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაში აღიარდება როგორც:

- აქტივი, რომელიც წარმოადგენს იჯარის ვადის განმავლობაში, იჯარის ობიექტის გამოყენების უფლებას და
- ვალდებულება საიჯარო გადასახდელების ანაზღაურებისთვის.

იჯარის ვადის დაწყების თარიღისთვის, კომპანიის საიჯარო ვალდებულებას აფასებს იმ საიჯარო გადახდების დღევანდელი ღირებულების მიხედვით, რომლებიც ამ თარიღისთვის განხორციელებული არ არის. საიჯარო გადახდების დისკონტირდება იჯარაში ნაგულისხმევი საპროცენტო განაკვეთით, თუ ამ განაკვეთის განსაზღვრა ადვილად არის შესაძლებელი. თუ ეს შეუძლებელია, გამოიყენება იჯარის ვადის დაწყების თარიღისთვის განსაზღვრული მოიჯარის ზღვრული სასესხო განაკვეთი. საიჯარო ვალდებულების შეფასებაში ცვლადი საიჯარო გადახდები მონაწილეობს იმ მოცულობით, რა მოცულობითაც დამოკიდებულია ინდექსზე ან განაკვეთზე.

ცვლადი საიჯარო გადახდები თავდაპირველად ფასდება იჯარის ვადის დაწყების თარიღის მდგომარეობით ამ ინდექსის ან განაკვეთის გამოყენებით. სხვა ცვლადი საიჯარო გადახდები აღიარდება იმ პერიოდის ხარჯად, რომელსაც ისინი მიეკუთვნება.

იჯარის ვადის დაწყების თარიღისთვის, კომპანიის ვალდებულება საიჯარო გადასახდელების ანაზღაურებისთვის მოიცავს:

- თანხებს, რომელთა გადახდა მოსალოდნელია ნარჩენი ღირებულების გარანტიების მიხედვით;
- შესყიდვის არჩევანის უფლების ფასს, თუ საკმარისად სარწმუნოა, რომ მოიჯარე გამოიყენებს ამ უფლებას;
- იჯარის ვადამდე შეწყვეტისთვის ჯარიმებს, თუ იჯარის ვადა ასახავს მოიჯარის მიერ იჯარის ვადამდე შეწყვეტის არჩევანის უფლების გამოყენებას;

იჯარის ვადის დაწყების თარიღისთვის ჯგუფი აქტივების გამოყენების უფლებას თვითღირებულებით აფასებს. აქტივების გამოყენების უფლების თვითღირებულება მოიცავს:

- საიჯარო ვალდებულების თავდაპირველ შეფასებას;
- საიჯარო გადახდებს, რომლებიც უკვე განხორციელებულია იჯარის ვადის დაწყების თარიღისთვის, ან ამ თარიღამდე, მიღებული წამახალისებელი საიჯარო გადახდების გამოკლებით;
- მოიჯარის მიერ გაწეულ თავდაპირველ პირდაპირ დანახარჯებს; და

3. არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

(თ) იჯარები (გაგრძელება)

- იმ დანახარჯების შეფასებას, რომლებსაც მოიჯარე გასწევს საიჯარო აქტივის დემონტაჟისა და ლიკვიდაციის დროს, იმ ადგილის აღსადგენად, სადაც განთავსებულია აქტივი, ან საიჯარო აქტივის აღსადგენად ისეთ მდგომარეობაში მოყვანის მიზნით, რაც მოითხოვება საიჯარო ხელშეკრულების პირობებით.

შემდგომი შეფასება

იჯარის ვადის დაწყების თარიღის შემდეგ საიჯარო ვალდებულება იზრდება პროცენტის ასახვით და მცირდება განხორციელებული საიჯარო გადახდებით. აქტივების გამოყენების უფლება მცირდება დაგროვილი ცვეთით და დაგროვილი გაუფასურების გამოკლებით. თუ საიჯარო ხელშეკრულების თანახმად საიჯარო აქტივზე საკუთრების უფლება იჯარის ვადის დასრულებისას მოიჯარეს გადაეცემა, ან აქტივების გამოყენების უფლების თვითღირებულება ასახავს მოიჯარის განზრახვას, რომ ის გამოიყენებს აქტივის შესყიდვის არჩევანის უფლებას, აქტივის ცვეთა ერიცხება იჯარის ვადის დაწყების თარიღიდან საიჯარო აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადის დასრულებამდე. სხვა შემთხვევაში, აქტივების გამოყენების უფლებას ცვეთა ერიცხება იჯარის ვადის დაწყების თარიღიდან შემდეგ ორ თარიღს შორის უფრო ადრინდელ თარიღამდე: აქტივების გამოყენების უფლების სასარგებლო მომსახურების ვადის დასრულებისა და იჯარის ვადის დასრულების თარიღი. საიჯარო აქტივი ამორტიზდება იჯარის ვადის შესაბამისად.

იჯარის ვადის დაწყების თარიღის შემდეგ კომპანია ხელახლა აფასებს საიჯარო ვალდებულებას, საიჯარო გადახდების ცვლილებების ასახვის მიზნით. საიჯარო ვალდებულების ხელახალი შეფასების შედეგად მიღებული თანხა აღიარდება, როგორც აქტივების გამოყენების უფლების კორექტირება. თუმცა, თუ აქტივების გამოყენების უფლების საბალანსო ღირებულება მცირდება ნულამდე და ამავე დროს მცირდება საიჯარო ვალდებულების შეფასებაც, ხელახალი შეფასების თანხის დარჩენილი ნაწილი აღიარდება მოგება/ზარალში. საიჯარო ვალდებულება ხელახლა ფასდება გადასინჯული საიჯარო გადახდების და გადასინჯული დისკონტირების განაკვეთის გამოყენებით, ნებისმიერ შემდეგ შემთხვევაში, თუ: შეიცვალა იჯარის ვადა, ან შეიცვალა საიჯარო აქტივის შესყიდვის არჩევანის უფლების შეფასება.

თუ შეიცვალა თანხები, რომელთა გადახდაც მოსალოდნელია ნარჩენი ღირებულების გარანტიის პირობის ფარგლებში ან შეიცვალა მომავალი საიჯარო გადახდები იმის გამო, რომ შეიცვალა ამ გადახდების განსაზღვრისთვის გამოსაყენებელი ინდექსი ან განაკვეთი, საიჯარო ვალდებულება ხელახლა ფასდება იჯარის ვადის დასაწყისში განსაზღვრული დისკონტირების განაკვეთის გამოყენებით, იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც საიჯარო გადახდების ცვლილება გამოწვეულია ცვლადი საპროცენტო განაკვეთების ცვლილებით.

როცა კომპანია ახდენს იჯარის სახელშეკრულებო პირობების მოდიფიკაციას, ამ შემთხვევაში, აღრიცხვა დამოკიდებულია მოდიფიკაციის შინაარსზე:

- იჯარის მოდიფიკაცია აისახება, როგორც განცალკევებული იჯარა, თუ მოდიფიკაციის შედეგად იზრდება იჯარის გამოყენების სფერო და იჯარის ანაზღაურება იზრდება გაზრდილი გამოყენების სფეროს შესაფერისი ანაზღაურებით.
- იჯარის ისეთი მოდიფიკაციის შემთხვევაში, რომელიც არ აღირიცხება, როგორც განცალკევებული იჯარა, იჯარის მოდიფიკაციის ძალაში შესვლის თარიღისთვის მოიჯარე ხელახლა აფასებს საიჯარო ვალდებულებას გადასინჯული საიჯარო გადახდების დისკონტირებით გადასინჯული დისკონტირების განაკვეთის საფუძველზე.
- იჯარის ისეთი მოდიფიკაციის შემთხვევაში, რომლის შედეგად მცირდება იჯარის მოქმედების სფერო, მცირდება აქტივების გამოყენების უფლების საბალანსო ღირებულება იჯარის ნაწილობრივ ან სრულად შეწყვეტის ასახვის მიზნით, მოგება/ზარალში აღიარდება ნებისმიერი შემოსულობა ან ზარალი, რომელიც დაკავშირებულია იჯარის ნაწილობრივ ან მთლიანად შეწყვეტასთან; საიჯარო ვალდებულება შემდგომში კორექტირდება იმგვარად, რომ მისმა საბალანსო ღირებულებამ ასახოს მოდიფიცირებული საიჯარო გადასახდელები მოდიფიცირებული ვადის განმავლობაში,
- რომლებიც დადისკონტირებულია მოდიფიკაციის თარიღისთვის არსებული განაკვეთით. ასეთ დროს, აქტივების გამოყენების უფლებაც შესაბამისი თანხით კორექტირდება.

კომპანია არასაიჯარო კომპონენტებს არ გამოაცალკევებს საიჯარო კომპონენტებისგან და ამის ნაცვლად თითოეული საიჯარო კომპონენტი და მასთან დაკავშირებული არასაიჯარო კომპონენტი აღრიცხება, როგორც ერთი საიჯარო კომპონენტი.

3. არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

(თ) იჯარები (გაგრძელება)

იჯარის ვადის განსაზღვრა

იჯარის ვადა არის იჯარის არაგაუქმებადი პერიოდი, რომლის განმავლობაშიც მოიჯარეს აქვს საიჯარო აქტივების გამოყენების უფლება, შემდეგ პერიოდებთან ერთად: ა) პერიოდები, რომლებსაც მოიცავს იჯარის გაგრძელების არჩევანის უფლება (მათ შორის მიღებული საქმიანი პრაქტიკით გამყარებული), თუ საკმარისად სარწმუნოა, რომ მოიჯარე ამ უფლებას გამოიყენებს; და ბ) პერიოდები, რომლებსაც მოიცავს იჯარის ვადამდე შეწყვეტის არჩევანის უფლება, თუ საკმარისად სარწმუნოა, რომ მოიჯარე ამ უფლებას არ გამოიყენებს.

ხელმძღვანელობა იყენებს მსჯელობას იჯარის ვადის დადგენისას. იმის შესაფასებლად, საკმარისად სარწმუნოა თუ არა, რომ მოიჯარე გამოიყენებს იჯარის გაგრძელების უფლებას, ან არ გამოიყენებს იჯარის ვადამდე შეწყვეტის უფლებას, კომპანია განიხილავს ყველა სათანადო ფაქტს და გარემოებას, რომელიც მოიჯარეს ეკონომიკურ სტიმულს უქმნის, გამოიყენოს იჯარის გაგრძელების უფლება, ან არ გამოიყენოს იჯარის ვადამდე შეწყვეტის უფლება. კომპანია ხელახლა აფასებს, საკმარისად სარწმუნოა თუ არა, რომ ის გამოიყენებს იჯარის გაგრძელების არჩევანის უფლებას, ან არ გამოიყენებს იჯარის ვადამდე შეწყვეტის უფლებას, იმ შემთხვევაში, თუ მოხდება რაიმე მნიშვნელოვანი მოვლენა, ან მნიშვნელოვნად შეიცვლება გარემოებები, რომლებიც: ა) მოიჯარის კონტროლს ექვემდებარება; და ბ) გავლენას ახდენს იმის შეფასებაზე, საკმარისად სარწმუნოა თუ არა, რომ მოიჯარე გამოიყენებს უფლებას, რომელიც ადრე გათვალისწინებული არ ჰქონდა იჯარის ვადის დადგენისას, ან არ გამოიყენებს ისეთ უფლებას, რომელიც ადრე გათვალისწინებული ჰქონდა იჯარის ვადის განსაზღვრისას.

ზღვრული სასესხო განაკვეთი

ზღვრული სასესხო განაკვეთი არის, საპროცენტო განაკვეთი, რომლის გადახდაც მსგავს ეკონომიკურ გარემოში მოუწევდა მოიჯარეს აქტივების გამოყენების უფლების ღირებულების მსგავსი ღირებულების აქტივის მოსაპოვებლად საჭირო სესხით სარგებლობისთვის, რომელსაც მსგავსი ვადა და უზრუნველყოფა ექნებოდა. ხელმძღვანელობა იყენებს მსჯელობას ზღვრული სასესხო განაკვეთის დადგენისთვის. დაკვირვებადი მონაცემების გამოყენებით განისაზღვრება ძირითადი განაკვეთი, რომელიც კორექტირდება მოიჯარისთვის დამახასიათებელი სპეციფიკური ფაქტორებით და უზრუნველყოფის (იჯარის ობიექტის) მახასიათებლებით.

საიჯარო გადახდების განსაზღვრა

საქართველოში ხშირად იჯარის ხელშეკრულება არ მოიცავს ჩანაწერს (ან მოიცავს არასრულს ჩანაწერს) იჯარის განახლების/გაგრძელების შესახებ. ზემოთხსენებული უფლების არსებობა გამყარებულია მიღებული საქმიანი პრაქტიკის შესაბამისად. კომპანია ამგვარ მიღებულ საქმიან პრაქტიკას განიხილავს ხელშეკრულების შემადგენელ ნაწილად. ასეთი შემთხვევებისთვის, საიჯარო ვალდებულების განსაზღვრისას შეფასებული საიჯარო გადახდები არის უცვლელი მთელი საიჯარო ვადის განმავლობაში განახლებადი პერიოდის ჩათვლით.

მოკლევადიანი იჯარა და გრძელვადიანი იჯარა, რომლის საიჯარო აქტივს დაბალი ღირებულება აქვს ჯგუფმა გადაწყვიტა მოკლევადიან იჯარასთან და დაბალი ღირებულების მქონე საიჯარო აქტივის იჯარასთან მიმართებაში გამოიყენოს გათავისუფლება. ამ იჯარასთან დაკავშირებული საიჯარო გადახდები აღირიცხება ხარჯის სახით იჯარის ვადის განმავლობაში, წრფივი მეთოდით. სხვა სისტემატური საფუძველი იმ შემთხვევაში გამოიყენება, თუ ეს საფუძველი უფრო ადეკვატურად ასახავს მოიჯარის მიერ სარგებლის მიღების სტრუქტურას/მოდელებს.

(ი) არა-ფინანსური აქტივების გაუფასურება

თითოეულ საანგარიშო პერიოდში, ძირითადი საშუალებები განიხილება, რათა დადგინდეს არსებობს თუ არა რაიმე მინიშნება, რომ ამ აქტივებმა განიცადა გაუფასურების დანაკარგი. თუ არსებობს მინიშნება შესაძლო გაუფასურებაზე, ნებისმიერი ასეთი აქტივის (ან მასთან დაკავშირებული აქტივის ჯგუფის) ანაზღაურებადი ღირებულება შეფასდება და შედარდება მის საბალანსო მაჩვენებელთან, თუ შეფასებული ანაზღაურებადი ღირებულება არის უფრო მცირე, საბალანსო მაჩვენებელი შემცირდება მის შეფასებულ ანაზღაურებად ღირებულებამდე, და გაუფასურების დანაკარგი აღიარებული იქნება დაუყოვნებლივ მოგება-ზარალში.

თუ გაუფასურების დანაკარგი არაფინანსური აქტივებისათვის მითითებულია, აქტივის (ან მასთან დაკავშირებული აქტივთა ჯგუფის) საბალანსო ღირებულება იზრდება მისი ანაზღაურებადი ღირებულების კორექტირებულ შეფასებამდე, მაგრამ არა უმეტეს იმ თანხისა, რაც განსაზღვრული იქნებოდა აქტივისთვის (ან მასთან დაკავშირებული აქტივთა ჯგუფისთვის), რომელსაც არ ჰქონდა გაუფასურების დანაკარგი წინა წლებში. ადრე აღიარებული გაუფასურების დანაკარგის აღდგენა აღიარებული იქნება დაუყოვნებლივ მოგება-ზარალში.

3. არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

(კ) ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები

თავდაპირველი აღირება

აღიარების თარიღი

ფინანსურ აქტივებსა და ვალდებულებების ყოველგვარი ყიდვა-გაყიდვა ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში აღიარებულია გარიგების თარიღით, ანუ იმ თარიღით, როდესაც კომპანიამ აქტივის ან ვალდებულების შესყიდვის ვალდებულება იკისრა. ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში ყიდვა-გაყიდვა ნიშნავს ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების ისეთ ყიდვა-გაყიდვას, რომელიც მოითხოვს აქტივების და ვალდებულებების გადაცემას კანონმდებლობით ბაზარზე ზოგადად არსებული პრაქტიკით განსაზღვრულ პერიოდში.

თავდაპირველი შეფასება

თავდაპირველი შეფასებისთვის ფინანსური ინსტრუმენტის კლასიფიკაცია დამოკიდებულია სახელშეკრულებლო პირობებსა და ინსტრუმენტის მართვის ბიზნესმოდელზე. თავდაპირველად ფინანსური ინსტრუმენტების აღიარება ხდება სამართლიანი ღირებულებით, გარდა იმ შემთხვევისა, როცა ფინანსური აქტივი და ვალდებულების აღიარება ხდება სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში, მაშინ ამ თანხებს ემატება ან აკლდება გარიგების დანახარჯები.

ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების შეფასების კატეგორიები

კომპანია ფინანსური აქტივების კლასიფიკაციას ახდენს ინსტრუმენტის მართვის ბიზნესმოდელიდან და სახელშეკრულებლო პირობებიდან გამომდინარე ჩამოთვლილთაგან ერთ-ერთით:

- ამორტიზირებული ღირებულება;
- სამართლიანი ღირებულება სხვა სრულ შემოსავალში;
- სამართლიანი ღირებულება მოგებაში ან ზარალში.

ფინანსური ვალდებულებები, სასესხო დავალიანებისა და ფინანსური გარანტიების გარდა, ფასდება ამორტიზირებული ღირებულებით ან სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში, როდესაც ისინი გამიზნულია ვაჭრობისთვის, ან არის წარმოებული ინსტრუმენტები, ან სამართლიანი ღირებულებითაა კლასიფიცირებული.

კომპანიის ხემდევანელობამ შეაფასა, თუ რომელი ბიზნეს მოდელი შეესაბამება კომპანიის ფინანსურ აქტივებს და ყველა აქტივი დააკლასიფიცირა შემდეგ კატეგორიებად „ამორტიზირებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები“ (სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები, გაცემული სესხები, საკონტრაქტო აქტივები და ფულს და ფულის ეკვივალენტები) და „სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული აქტივი, ცვლილებების მოგებაში ან ზარალში ასახვით“ (ინვესტიციები წილობრივ ინსტრუმენტებში)

სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები ამორტიზირებული ღირებულებით

კომპანია ახდენს სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების და სხვა ფინანსური ინვესტიციების შეფასებას ამორტიზირებული ღირებულებით იმ შემთხვევაში, თუ ორივე შემდეგი პირობა დაკმაყოფილებულია:

- ფინანსური აქტივი იმართება ისეთი ბიზნესმოდელით, რომლის მიზანია ფინანსური აქტივების ფლობა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღების მიზნით; და
- ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო პირობები კონკრეტული თარიღებით წარმოქმნის ფულად ნაკადებს, რომლებიც წარმოადგენს მხოლოდ ძირითადი თანხისა და ძირითადი თანხის დარჩენილ ნაშთზე დარიცხული პროცენტის გადახდებს.

ზემოთხსენებული პირობების დეტალები მოცემულია ქვემოთ:

ბიზნესმოდელის შეფასება

კომპანიის ბიზნესმოდელი განისაზღვრება ისეთ დონეზე, რომელიც გვიჩვენებს, რა მეთოდებით ხდება ფინანსური აქტივების ჯგუფების ერთობლივად მართვა ბიზნესის გარკვეული მიზნების მისაღწევად.

3. არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

(კ) ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები (გაგრძელება)

კომპანიის ბიზნესმოდელი არ წარმოადგენს ცალკეული ინსტრუმენტებისთვის გამოსაყენებელ საკლასიფიკაციო მიდგომას, არამედ იგი უნდა განისაზღვროს აგრეგირების უფრო მაღალ დონეზე და დაფუძნებული უნდა იყოს ისეთ დავკვირვებად ფაქტორებზე, როგორიც არის, მაგალითად:

- როგორ ხდება ბიზნესმოდელის ეფექტურობისა და ამ ბიზნესმოდელის ფარგლებში ფლობილი ფინანსური აქტივების შეფასება და ამ საკითხების შესახებ საწარმოს უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობის ინფორმირება;
- რისკები, რომლებიც გავლენას ახდენს მოცემული ბიზნესმოდელის (და ამ ბიზნესმოდელის ფარგლებში ფლობილი ფინანსური აქტივების) ეფექტურობაზე და კონკრეტულად როგორ ხორციელდება ამ რისკების მართვა;
- რა ფორმით ხდება ბიზნესის ხელმძღვანელების ანაზღაურება (მაგალითად, ანაზღაურება მართული აქტივების სამართლიან ღირებულებას ეფუძნება თუ მიღებული სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ოდენობას);
- მოსალოდნელი სიხშირე, ღირებულება და გაყიდვების დროულობა ასევე მნიშვნელოვანია კომპანიის შესაფასებლად.

ბიზნეს მოდელის შეფასება დაფუძნებულია გონივრულობის ფარგლებში მოსალოდნელ სცენარებზე, „ყველაზე უარესი“ ან „სტრესული შემთხვევების“ სცენარების გათვალისწინების გარეშე. თუ ფულადი ნაკადები ისეთი გზით წარმოიქმნება, რომელიც განსხვავდება ბიზნესმოდელის შეფასების თარიღით კომპანიის მოლოდინებისგან, ეს არ გამოიწვევს მოცემული ბიზნესმოდელის ფარგლებში დარჩენილი ფინანსური აქტივების კლასიფიკაციის ცვლილებას, თუმცა ინფორმაციის გათვალისწინება მოხდება მომავალში ახლად წარმოქმნილი ან ახლად შესყიდული ფინანსური აქტივების შეფასებისას.

მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდების (SPPI) ტესტირება

კლასიფიკაციის შემდეგ ეტაპზე კომპანია აფასებს ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო პირობებს, რათა დაადგინოს, აკმაყოფილებს თუ არა ისინი ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდების ტესტირებას.

„ძირითადი თანხა“ ტესტირების მიზნებისთვის განისაზღვრება როგორც ფინანსური ინსტრუმენტის სამართლიანი ღირებულება თავდაპირველი აღიარებისას და შეიძლება შეიცვალოს ფინანსური აქტივის სასარგებლო გამოყენების მანძილზე (მაგალითად, იმ შემთხვევაში, თუ ხორციელდება გადახდები ძირითადი თანხის დასაფარადა ან პრემიუმის/ დისკონტის ამორტიზაცია). ფულის დროითი ღირებულების და საკრედიტო რისკის ანაზღაურება პროცენტის ყველაზე მნიშვნელოვანი ელემენტებია. იმისათვის, რომ განისაზღვროს სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები წარმოადგენს თუ არა მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდას, კომპანია მიმართავს მსჯელობას და ითვალისწინებს ისეთ მნიშვნელოვან ფაქტორებს, როგორიცაა ვალუტა, რომელშიც გამოსახულია ფინანსური აქტივი და პერიოდი, რომლისთვისაც დადგენილია საპროცენტო განაკვეთი.

ამისგან განსხვავებით, სახელშეკრულებო პირობები, რომლებიც ითვალისწინებს არაარსებითზე მეტ რისკს ან სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ცვალებადობას, რომლებიც არ უკავშირდება ძირითად სახელშეკრულებო გარიგებას, არ წარმოქმნის ისეთ სახელშეკრულებო ფულად ნაკადებს, რომლებიც მხოლოდ ძირითადი თანხის და დაუფარავ ბალანსზე დარიცხული პროცენტის გადახდას წარმოადგენს. ასეთ შემთხვევებში ფინანსური აქტივი უნდა შეფასდეს სამართლიანი ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით.

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები შედგება ნაღდი ფულისგან სალაროში და ბანკებში განთავსებულ მიმდინარე ანგარიშებზე არსებული ფულისგან, რომლებიც ექვემდებარება ფასის შეცვლის მცირედ რისკს. ფული და ფულის ეკვივალენტები აღრიცხულია ამორტიზირებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო მეთოდის გამოყენებით. კომპანია ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტების გაუფასურებას ახდენს ფასს-9 ის შესაბამისად.

3. არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

(კ) ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები (გაგრძელება)

ფინანსური ინსტრუმენტების გაუფასურება

სავაჭრო მოთხოვნების გაუფასურების რეზერვი აღიარებულია პრაქტიკული ხასიათის გამარტივებული მიდგომის საფუძველზე, რომლის მიხედვით არსებობის მანძილზე სავაჭრო მოთხოვნების მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი გამოითვლება რეზერვების მატრიცის გამოყენებით. კომპანია საკრედიტო ზარალის წარსულ მონაცემებს იყენებს ფინანსური აქტივების არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შესაფასებლად. კომპანია აფასებს ფინანსური აქტივებიდან ფულადი ნაკადების გადაუხდელობის ალბათობას. შემდეგ მოცემული ალბათობა მრავლდება მოსალოდნელ დანაკარგებზე, რომელიც გამოწვეულია ხელშეკრულების შეუსრულებლობის რისკიდან, რათა განისაზღვროს სავაჭრო მოთხოვნების და საკონტრაქტო აქტივების არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი გაუფასურების დანაკარგი. სავაჭრო მოთხოვნები აღრიცხულია წმინდა ღირებულებით, რომლის გაუფასურების რეზერვიც აღრიცხულია განცალკევებულ ანგარიშზე ხარჯის კორესპოდენციით, რომელიც აღიარებულია ხარჯად მოგება ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში. კომპანია სავაჭრო მოთხოვნების სრულ ღირებულებას ჩამოწერს რეზერვის მოცულობაზე, როდესაც განსაზღვრავს რომ აღარ ექვემდებარება დაბრუნებას. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის განაკვეთი მოცემულია ქვემოთ:

	მიმდინარე	31-90 დღე	91-180 დღე	181-365 დღე	> 365 დღეზე
საკრედიტო ზარალის ანარიცხი (%)	1%	3%	5%	16%	100%

გაუფასურების რეზერვი გაცემულ სესხებზე აღიარდება მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მოდელით. კომპანია ითვალისწინებს საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვან ზრდას ფინანსური აქტივის საწყის აღიარებასთან შედარებით. იმ შემთხვევაში თუ ადგილი არ აქვს საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვან ზრდას, კომპანია აფასებს 12 თვის მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს და აღიარებს სრულ საპროცენტო შემოსავალს. საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის შემთხვევაში, ფასდება არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი და აღიარდება სრული საპროცენტო შემოსავალი. საკრედიტოდ გაუფასურებული სესხებისთვის ფასდება არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი და აღიარდება წმინდა საპროცენტო შემოსავალი.

ფინანსური ვალდებულებები

მიზნიდან გამომდინარე, კომპანია მის ფინანსურ ვალდებულებებს აკლასიფიცირებს შემდეგი კატეგორიებიდან ერთ-ერთით: სამართლიანი ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით და სხვა ფინანსურ ვალდებულებებად. კომპანიას ყველა ფინანსური ვალდებულება დაკლასიფიცირებული აქვს სხვა ფინანსური ვალდებულებების კატეგორიაში. სხვა ფინანსური ვალდებულებები მოიცავს სესხებს და სავაჭრო და სხვა ვალდებულებებს.

სხვა ფინანსური ვალდებულებები, საწყისი აღიარებისას, შეფასებულია სამართლიანი ღირებულებით დამატებული გარიგების ის დანახარჯები, რომლებიც უშუალოდ დაკავშირებულია ფინანსური ვალდებულებების გამოშვებასთან. მსგავსი პროცენტის მატარებელი ვალდებულებები შემდგომში აღრიცხულია ამორტიზებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით, რომელიც უზრუნველყოფს მუდმივი განაკვეთით ფინანსური ვალდებულების საბალანსო ღირებულებაზე საპროცენტო ხარჯის დარიცხვას. ნებისმიერი ფინანსური ვალდებულებისთვის საპროცენტო ხარჯი მოიცავს საწყის გარიგების ხარჯებს და ნებისმიერ დამატებით გადასახდელს ვალდებულების გამოსყიდვისთვის.

ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური აქტივები

ფინანსური აქტივის (ან, სადაც მისაღებია, ფინანსური აქტივის ნაწილის ან ანალოგიური ფინანსური აქტივის ჯგუფის ნაწილის) ჩამოწერა ხდება, თუ:

- ამოიწურა აქტივიდან ფულადი სახსრების მიღების ვადა;
- კომპანიამ დათმო აქტივიდან ფულადი სახსრების მიღების უფლება, ან დაიტოვა ამგვარი უფლება, მაგრამ აიღო მესამე პირებისათვის თანხების სრულად და დაგვიანების გარეშე გადახდის სახელშეკრულებო ვალდებულება; და
- კომპანიამ (ა) გადასცა აქტივთან დაკავშირებული ყველა რისკი და სარგებელი, (ბ) არც გადასცა და არც დაიტოვა აქტივთან დაკავშირებული ყველა რისკი და სარგებელი, მაგრამ გადასცა აქტივზე კონტროლი.

3. არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

(კ) ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები (გაგრძელება)

იმ შემთხვევაში, თუ კომპანიამ გადასცა აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლება და არ გადაუცია ძირითადი რისკები და სარგებელი, ან კონტროლი აქტივებზე, კომპანიის მიერ აქტივის აღიარება ხდება უწყვეტი გამოყენების პირობით. შემდგომი გამოყენება, რომელსაც აქვს გადაცემულ აქტივზე ერთგვარი გარანტიის ფორმა, აისახება აქტივის თავდაპირველ საბალანსო ღირებულებასა და კომპანიის მიერ გადასახდელ მაქსიმალურ თანხას შორის უმცირესით.

ჩამოწერა

ფინანსური აქტივები ჩამოიწერება ნაწილობრივ ან სრულად მას შემდეგ, რაც კომპანია შეწყვეტს თანხის ამოღების მცდელობას. თუ ჩამოსაწერი თანხა დაგროვილი ზარალის რეზერვზე მეტია, სხვაობა ჯერ ემატება რეზერვს და შემდგომ გამოიქვითება საერთო საბალანსო ღირებულებიდან. შემდგომ პერიოდში თანხის ამოღება კრედიტდება საკრედიტო ზარალის ხარჯში. ჩამოწერა წარმოადგენს აღიარების შეწყვეტის მოვლენას.

ფინანსური ინსტრუმენტების ურთიერთგაქვითვა

ფინანსური აქტივები და ფინანსური ვალდებულებები გაიქვითება და ნეტო თანხა ნაჩვენებია ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, იმ შემთხვევაში თუ მიმდინარე პერიოდში არსებობს იურიდიული ძალის მქონე უფლება, რომ მოხდეს აღიარებული თანხების ურთიერთგაქვითვა და არსებობს განზრახვა, რომ მოხდეს ვალდებულების გასწორება ან აქტივის რეალიზაცია ერთდროულად ნეტო თანხაზე.

(ლ) მარაგები

მარაგების საწყისი აღიარება ხდება თვითღირებულებით და შემდგომ თვითღირებულებასა და ნეტო სარეალიზაციო ღირებულებას შორის უმცირესით. თვითღირებულება მოიცავს შეძენის, გადამუშავების და სხვა ხარჯებს, რომლებიც დაკავშირებულია მარაგების ტრანსპორტირებასა და დასაწყობებასთან. მარაგების თვითღირებულება მცირდება მიღებული ფასდაკლებით.

მარაგების გადამუშავების დანახარჯები მოიცავს ისეთ დანახარჯებს, რომლებიც უშუალოდაა დაკავშირებული პროდუქციის ერთეულის წარმოებასთან. ასევე, მოიცავს სისტემატურად გასანაწილებელ მუდმივ და ცვლად ზედნადებ ხარჯებს, რომლებიც გაწეულია ნედლეულისა და მასალების შუა პროდუქციად გარდაქმნის, გადამუშავების პროცესში. მუდმივი საწარმოო ზედნადები ხარჯები ისეთი არაპირდაპირი საწარმოო დანახარჯებია, რომლებიც წარმოების მოცულობის ცვლილებასთან მიმართებაში უცვლელი რჩება. ცვლადი საწარმოო ზედნადები ხარჯები ისეთი არაპირდაპირი საწარმოო დანახარჯებია, რომლებიც იცვლება წარმოების მოცულობის ცვლილებების პირდაპირპროპორციულად.

მარაგების გაყიდვის შემთხვევაში მისი საბალანსო ღირებულების აღიარება ხდება იმ პერიოდის ხარჯად, როდესაც აღიარდება მისი შესაბამისი შემოსავალი. მარაგების თვითღირებულება გამოითვლება სამუალო შეწონილი მეთოდით. მარაგების ნეტო სარეალიზაციო ღირებულებამდე ჩამოწერის თანხებიც აღიარდება იმ პერიოდის ხარჯად, როდესაც ხდება ჩამოწერა ან ადგილი აქვს დანაკარგებს.

(მ) საწესდებო კაპიტალი

კომპანიის საწესდებო კაპიტალი განისაზღვრება კომპანიის წესდებით. კომპანიის წესდების ცვლილება შესაძლებელია მხოლოდ დამფუძნებლების გადაწყვეტილების საფუძველზე. ავტორიზებული კაპიტალი აღიარდება როგორც საწესდებო კაპიტალი იმ მოცულობით, რა მოცულობითაც კაპიტალი შევსებულია დამფუძნებლების მიერ. საწესდებო კაპიტალი აღიარდება დამფუძნებლების შენატანების სამართლიანი ღირებულებით.

(ნ) მიღებული სესხები

თავდაპირველი აღიარება და შეფასება

თავდაპირველი აღიარებისას, ფინანსური ვალდებულებები საჭიროებისამებრ კლასიფიცირდება, როგორც სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ფინანსური ვალდებულებები ასახული მოგება-ზარალში, სესხები, კრედიტორული დავალიანები, ან როგორც წარმოებული ჰეჯირების ინსტრუმენტი. ყველა ფინანსური

3. არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ნ) მიღებული სესხები (გაგრძელება)

ვალდებულება თავდაპირველად აღიარდება სამართლიანი ღირებულებით, ხოლო სესხების და ვალდებულებების შემთხვევაში, უშუალოდ მიკუთვნებადი ტრანზაქციის ხარჯების გამოკლებით. კომპანიის ფინანსური ვალდებულებები მოიცავს სავაჭრო ვალდებულებებს და სესხებს.

შემდგომი შეფასება

სესხები

თავდაპირველი აღიარების შემდეგ, პროცენტიანი სესხები შემდგომში ფასდება ამორტიზებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. შემოსავლის და ზარალის აღიარება ხდება მოგება-ზარალში ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტის მომენტიდან, ასევე ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით ამორტიზაციის პროცესში. ამორტიზებული ღირებულება გამოითვლება შესყიდვაზე მიღებული ნებისმიერი დისკონტის ან პრემიის, ასევე ყველა მოსაკრებლის და ხარჯის გათვალისწინებით,

რომელიც ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის განუყოფელი ნაწილია. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით დარიცხული ამორტიზაცია მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში აღირიცხება როგორც ფინანსური ხარჯი. აღნიშნული კატეგორია გამოიყენება ძირითადად პროცენტიანი სესხების შემთხვევაში.

აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური ვალდებულების აღიარების შეწყვეტა ხდება მაშინ, როდესაც მოხდება ნაკისრი ვალდებულების შესრულება, გაუქმება ან ამოიწურება მოქმედების ვადა. როდესაც არსებული ფინანსური ვალდებულება იგივე გამსესხებლის მიერ ჩანაცვლდება მნიშვნელოვნად განსხვავებული პირობებით, ან მოხდება არსებული ვალდებულებების არსებითი მოდიფიკაცია, მსგავსი ჩანაცვლება ან მოდიფიკაცია ითვლება თავდაპირველი ფინანსური ვალდებულების აღიარების შეწყვეტად და ახალი ვალდებულების აღიარებად. შესაბამის საბალანსო ღირებულებებში სხვაობა აღიარდება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში.

(ო) გადახდილი ავანსები

გადახდილი ავანსი აღირიცხება თვითღირებულებით, შემცირებული გაუფასურების ანარცხებით. გადახდილი ავანსი კლასიფიცირდება, როგორც გრძელვადიანი, როდესაც მოსალოდნელია, რომ გადახდილ ავანსთან დაკავშირებული საქონელი ან მომსახურება მიღებული იქნება ერთი წლის შემდეგ, ან, როდესაც გადახდილი ავანსი დაკავშირებულია აქტივთან, რომელიც საწყისი აღიარებისას კლასიფიცირებული იქნება, როგორც გრძელვადიანი. აქტივის შესაძენად გადახდილი ავანსები გადადის ამ აქტივის საბალანსო ღირებულებაში კომპანიის მიერ აქტივზე კონტროლის მოპოვების შემდეგ და როდესაც მოსალოდნელია, რომ ამ აქტივთან დაკავშირებული სამომავლო ეკონომიკური სარგებელი კომპანიაში შემოვა. სხვა გადახდილი ავანსები მოგება-ზარალში ჩამოიწერება გადახდილ ავანსთან დაკავშირებული საქონლის ან მომსახურების მიღებისას. როდესაც არსებობს მინიშნება, რომ აქტივები, საქონელი ან მომსახურება, დაკავშირებული გადახდილ ავანსთან, არ იქნება მიღებული, მაშინ გადახდილი ავანსის საბალანსო ღირებულება შესაბამისად ჩამოიწერება და შესაბამისი გაუფასურების ზარალი აღიარდება წლის მოგებაში ან ზარალში.

(პ) ანარიცხები და პირობითი ვალდებულებები

პირობითი ვალდებულებები არ აისახება ფინანსურ ანგარიშგებაში, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც მოსალოდნელია ეკონომიკური სარგებლის გასვლა კომპანიიდან, და შესაძლებელია ამ ვალდებულების საიმედოდ შეფასება. პირობითი ვალდებულებების შესახებ ინფორმაცია მოცემულია ფინანსური ანგარიშგების განმარტებით შენიშვნებში, გარდა ისეთი პირობითი ვალდებულებებისა, რომლებთან დაკავშირებული ეკონომიკური სარგებლის გასვლა კომპანიიდან არ არის მოსალოდნელი. ფინანსურ ანგარიშგებაში არ აისახება პირობითი აქტივები. მაგრამ ისეთი ფინანსური აქტივების შესახებ ინფორმაცია, რომლებთან დაკავშირებული ეკონომიკური სარგებლის შემოსვლა კომპანიაში შესაძლებელია, აისახება განმარტებით შენიშვნებში. იმ შემთხვევაში, თუ კომპანიას აქვს რწმუნება, რომ ეკონომიკური სარგებელი შემოვა კომპანიაში, მაშინ მასთან დაკავშირებული აქტივი და შემოსავალი აისახება იმ პერიოდის ფინანსურ ანგარიშგებაში, როდესაც ადგილი ქონდა შეფასების ცვლილებას.

ანარიცხი წარმოადგენს ვალდებულებას, რომელიც დაკავშირებულია რაოდენობრივ და დროით განუსაზღვრელობებთან. ვალდებულება წარმოადგენს კომპანიის მიმდინარე ვალდებულებას, რომელიც

3. არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

წარმოიშვა წარსული მოვლენის შედეგად, და რომლის დაფარვა გამოიწვევს კომპანიიდან ეკონომიკური სარგებლის გასვლას. მავალდებულებელი მოვლენა არის მოვლენა, რომელიც წარმოშობს სამართლებრივ ან კონსტრუქციულ ვალდებულებას, რაც გულისხმობს, რომ კომპანიას არ გააჩნია სხვა რეალური ალტერნატივა, და მან უნდა დაფაროს თავისი ვალდებულებები. სამართლებრივი ვალდებულება გამომდინარეობს:

- გარიგებიდან (ხელშეკრულებაში დაფიქსირებული ან ნაგულისხმევი პირობების გათვალისწინებით);
- კანონმდებლობიდან; ან
- სხვა სამართლებრივი ქმედებიდან. კონსტრუქციული ვალდებულება გამომდინარეობს კომპანიის ქმედებიდან, სადაც:
- წარსულში დადგენილი პრაქტიკიდან, კომპანიის მიერ გამოქვეყნებული პოლიტიკიდან ან სპეციფიკური მიმდინარე ანგარიშგებიდან გამომდინარე, კომპანია მიაჩნის სხვა მხარეებს, რომ იგი იღებს გარკვეულ პასუხისმგებლობებს; და
- შედეგად, მესამე მხარეს კომპანიასთან მიმართებაში გააჩნია გარკვეული მოლოდინი, რომ იგი შეასრულებს ამ პასუხისმგებლობებს.

(ჟ) მიმდინარე და გრძელვადიანი მუხლები

კომპანიამ ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში ინდივიდუალურად ასახა აქტივები და ვალდებულებები მიმდინარე/გრძელვადიანი კლასიფიკაციის საფუძველზე. კომპანიამ აქტივი განიხილა როგორც მოკლევადიანი თუ იგი:

- აქტივს ძირითადად ფლობს სავაჭრო დანიშნულებით;
- აქტივის ღირებულების რეალიზებას ვარაუდობს, ან მიზნად ისახავს მის გაყიდვას ან მოხმარებას ჩვეულებრივი საოპერაციო ციკლის განმავლობაში;
- აქტივის ღირებულების რეალიზებას ვარაუდობს საანგარიშგებო პერიოდის შემდეგ თორმეტი თვის განმავლობაში; ან
- აქტივი არის ფულადი სახსრები ან ფულადი სახსრების ეკვივალენტი, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც მისი გაცვლა ან ვალდებულების დასაფარად გამოყენება შეზღუდულია საანგარიშგებო პერიოდის შემდეგ სულ მცირე თორმეტი თვით მაინც.

სხვა დანარჩენი აქტივები კლასიფიცირებულია როგორც გრძელვადიანი აქტივები.

ვალდებულება მოკლევადიან ვალდებულებად მიიჩნევა თუ:

- მისი დაფარვა მოსალოდნელია ჩვეულებრივი საოპერაციო ციკლის განმავლობაში;
- ძირითადად, გამოიყენება სავაჭრო დანიშნულებით;
- უნდა დაიფაროს საანგარიშგებო პერიოდის შემდეგ 12 თვის განმავლობაში; ან
- საწარმოს არ გააჩნია ვალდებულების დაფარვის გადავადების უპირობო უფლება, საანგარიშგებო პერიოდის შემდეგ სულ მცირე 12 თვის განმავლობაში.

სხვა დანარჩენი ვალდებულებები კლასიფიცირებულია როგორც გრძელვადიანი ვალდებულებები.

(რ) სამართლიანი ღირებულების დადგენა

კომპანია ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს აფასებს ფინანსურ ინტრუმენტებს სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში და სამართლიანი ღირებულებით მოგება ზარალში ასახვით.

სამართლიანი ღირებულება არის თანხა, რომელიც მიიღება აქტივის გაყიდვის შედეგად, ან გადაიხდება ვალდებულების გადაცემის შედეგად ბაზრის მონაწილეებს შორის ჩვეულებრივი გარიგების პირობებში შეფასების თარიღისთვის. სამართლიანი ღირებულებით შეფასება იმ დაშვებას ეყრდნობა, რომ აქტივის გაყიდვის ან ვალდებულების გადაცემის გარიგება შედგება:

- აქტივის ან ვალდებულების მთავარ ბაზარზე, ან
- მთავარი ბაზრის არარსებობის შემთხვევაში აქტივის ან ვალდებულებისთვის ყველაზე ხელსაყრელ ბაზარზე.

3. არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

მთავარი ან ყველაზე ხელსაყრელი ბაზარი ბანკისთვის ხელმისაწვდომი უნდა იყოს. აქტივის ან ვალდებულების სამართლიანი ღირებულების შეფასება ხორციელდება იმ დაშვების საფუძველზე, რომ ბაზრის მონაწილეები აქტივის ან ვალდებულების შეფასებისას იმოქმედებენ საკუთარი ეკონომიკური ინტერესების მაქსიმალური გათვალისწინებით. არაფინანსური აქტივის სამართლიანი ღირებულების შეფასება უნდა ითვალისწინებდეს ბაზრის მონაწილის შესაძლებლობას მიიღოს ეკონომიკური სარგებელი ამ აქტივის საუკეთესოდ და ეფექტიანად გამოყენებით, ან ბაზრის სხვა მონაწილისათვის მიყიდვით, რომელიც ამ აქტივს საუკეთესოდ და ეფექტიანად გამოიყენებს.

კომპანია სამართლიან ღირებულებებს აფასებს სამართლიანი ღირებულების შემდეგი იერარქიით, რომელიც ასახავს შეფასებებში გამოყენებული მონაცემების მნიშვნელობას.

- დონე 1 ფინანსური ინსტრუმენტები - ესენია შეფასებისას გამოყენებული საშუალებები დაუკორექტირებელი კვოტირებული ფასები აქტიური ბაზრებიდან იდენტური აქტივების ან ვალდებულებების მიმართ, რომლებზეც კომპანიას აქვს წვდომა გაზომვის თარიღამდე. კომპანიას მხოლოდ მაშინ მიაჩნია ბაზარი აქტიურად თუ არსებობს სათანადო სავაჭრო საქმიანობები შესაბამისი
- მოცულობითა და ლიკვიდურობით იდენტური აქტივებისა და ვალდებულებების და როდესაც საბალანსო თარიღისთვის ხელმისაწვდომია სავალდებულო და გამოყენებადი ფასების კვოტები. მონაცემები რომლებიც გამოყენებულ იქნა შეფასებაში არის დაუკორექტირებელი კვოტირებული ფასი, აქტიური ბაზრებიდან იდენტური აქტივების ან ვალდებულებების მიმართ, რომლებსაც კომპანიას აქვს წვდომა გაზომვის თარიღთან. კომპანია აქტიურად მიიჩნევს ბაზრებს მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ არსებობს საკმარისი სავაჭრო საქმიანობა იდენტური აქტივების ან ვალდებულებების მოცულობისა და ლიკვიდურობის თვალსაზრისით და როდესაც არსებობს ბალანსის თარიღის სავალდებულო და განხორციელებადი ფასები.
- დონე 2 ფინანსური ინსტრუმენტები - ესენია შეფასებისას გამოყენებული საშუალებები და რომლებიც არის არსებითი, გამომდინარეობს უშუალოდ ან ირიბად დაკვირვებადი ბაზრის მონაცემებიდან, რომელიც ხელმისაწვდომია ინსტრუმენტის მთელი სასიცოცხლო პერიოდის განმავლობაში. ასეთი საშუალებები მოიცავს აქტიური ბაზრის მსგავსი აქტივების ან ვალდებულებების კვოტირებულ ფასებს, როგორიცაა საპროცენტო განაკვეთის მრუდი, ნაგულისხმევი ცვალებადობა და საკრედიტო სპრედი.
- დონე 3 ფინანსური ინსტრუმენტები - ისინი რომლებიც მოიცავენ ერთს ან მეტ არასაბაზისო მონაცემებს რომელიც არსებითია მთლიანი შეფასებისათვის.

(ს) საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები

საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები და ფინანსური ანგარიშგების ავტორიზაციის თარიღამდე მომხდარი მოვლენები, რომლებიც დამატებით ინფორმაციას იძლევიან კომპანიის ფინანსური პოზიციის შესახებ, აისახება ფინანსურ ანგარიშგებაში. ბალანსის შემდგომი მოვლენები, რომლებიც გაგვლენას არ ახდენენ კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობაზე ბალანსის შედგენის თარიღისთვის, მაგრამ არსებითი მნიშვნელობისაა, აისახება ფინანსური ანგარიშგების თანდართულ შენიშვნებში.

(ტ) ცვლილებები ფინანსურ ანგარიშგებაში გამოცემის შემდგომ

წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებაში გამოცემის შემდეგ ნებისმიერი ცვლილების შეტანისათვის საჭიროა კომპანიის ხელმძღვანელობის მიერ ცვლილების დამტკიცება.

(უ) ახალი, შეცვლილი სტანდარტები და მათი ინტერპრეტაციები

ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკის სტანდარტები თანხვედრაშია იმ სტანდარტებთან, რომელიც გამოყენებული იყო 2023 წლის ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას.

ბასს 1-ში და ფასს-ის პრაქტიკულ დებულება 2-ში განხორციელებული ცვლილებები: სააღრიცხვო პოლიტიკის განმარტება (გამოცემულია 2021 წლის 12 თებერვალს და ძალაშია 2023 წლის 1 იანვარს ან მის შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის). ბასს 1-ში შეტანილია ცვლილებები, რომლითაც კომპანიებს მოეთხოვათ განმარტონ თავიანთი არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაცია (და არა მათი მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკა). შესწორებით გათვალისწინებული იქნა არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის განსაზღვრება. შესწორებით ასევე განიმარტა, რომ სააღრიცხვო პოლიტიკის ინფორმაცია არსებითად ჩაითვლება, თუ მის გარეშე ფინანსური ანგარიშგების მომხმარებლები ვერ შეძლებენ გაგებას ფინანსურ ანგარიშგებაში მოცემული სხვა არსებითი ინფორმაციის შესწორებამ წარმოადგინა სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ

3. არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ინფორმაციის საილუსტრაციო მაგალითები, თუ რა ინფორმაცია ჩაითვლება არსებითად საწარმოს ფინანსური ანგარიშგებისათვის. გარდა ამისა, ბასს 1-ში შესწორებით დაზუსტდა, რომ არაარსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება საჭირო არ არის. ამასთან, თუ იგი გამჟღავნდა, ეს არ უნდა ხდიდეს არსებით ინფორმაციას სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ გაურკვეველს. ამ შესწორების მხარდასაჭერად, ასევე შეიცვალა ფასს-ის პრაქტიკული დებულება 2 „არსებითობის განსჯის განხორციელება“, რათა უზრუნველყოფილი ყოფილიყო სახელმძღვანელო მითითებები, თუ როგორ უნდა გამოყენებულიყო არსებითობის კონცეფცია სააღრიცხვო პოლიტიკის გამჟღავნებისას.

ბასს 8-ში შესწორებები: სააღრიცხვო შეფასებების განსაზღვრა (გამოცემულია 2021 წლის 12 თებერვალს და მოქმედებს წლიური პერიოდებისთვის, რომლებიც იწყება 2023 წლის 1 იანვარს, ან შემდეგ).

ცვლილებების გამოყენებას მნიშვნელოვანი გავლენა არ ჰქონია კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

- ახალი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომელთა მიღება სავალდებულოა 2024 წლის 1 იანვარს ან შემდეგომ პერიოდებში და რომლებიც კომპანიას ნაადრევად არ გამოუყენებია, არის შემდეგი:
- ვალდებულებების გრძელვადიანად და მოკლევადიანად კლასიფიკაცია, ბასს 1-ის შესწორებები (თავდაპირველად გამოცემულია 2020 წლის 23 იანვარს და შემდგომში შესწორებულია 2020 წლის 15 ივლისს და 2022 წლის 31 ოქტომბრის, საბოლოოდ ძალაში შედის წლიური პერიოდებისთვის, რომელიც იწყება 2024 წლის 1 იანვარს ან მის შემდეგ).
- ბასს 7-ის „ფულადი ნაკადების ანგარიშგება“ და ფასს 7-ის „ფინანსური ინსტრუმენტები: განმარტებითი შენიშვნები“ შესწორებები: მიმწოდებლის საფინანსო შეთანხმებები (გამოცემულია 2023 წლის 25 მაისს და ძალაშია 2024 წლის 1 იანვარს ან მის შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის);
- თუ ეს სხვაგვარად არ არის აღწერილი, მოსალოდნელი არ არის, რომ ახალი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები მნიშვნელოვან გავლენას იქონიებენ კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები

კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების მომზადება მოითხოვს ხელმძღვანელობისგან ისეთ შეფასებებს და დაშვებებს, რომლებიც გავლენას ახდენს ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში წარმოდგენილი აქტივებისა და ვალდებულებების ოდენობაზე და წლის ბოლოს სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში წარმოდგენილ შემოსავალსა და ხარჯებზე. შეფასებებისა და დაშვებების გადახედვა ხდება უწყვეტად. ეს შეფასებები და დაშვებები ეყრდნობა წარსულ გამოცდილებასა და მრავალ სხვა ფაქტორს, რომლებიც გარემოებათა გათვალისწინებით მიზანშეწონილად მიიჩნევა. ფაქტობრივი შედეგები შესაძლოა განსხვავდებოდეს ამგვარი შეფასებებისგან სხვადასხვა დაშვებებისა თუ პირობების მიხედვით. ქვემოთ მოცემულია შეფასებები და დაშვებები, რომლებიც მნიშვნელოვანია კომპანიის ფინანსური მდგომარეობისთვის და ფინანსური შედეგებისთვის.

ძირითადი საშუალებების საექსპლუატაციო ვადები

ძირითადი საშუალებები იცვითება მათი სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში. სასარგებლო მომსახურების ვადების განსაზღვრა ხდება ხელმძღვანელობის შეფასებებზე დაყრდნობით, თუ რა პერიოდის განმავლობაში აპირებს კომპანია აქტივიდან სარგებლის მიღებას. სააღრიცხვო შეფასებების ცვლილებებმა შეიძლება მნიშვნელოვანი ვარიაციები გამოიწვიოს საბალანსო ღირებულებებსა და პერიოდის მოგება-ზარალის მუხლებში. სააღრიცხვო შეფასებებში ცვლილება აღირიცხება პერსპექტიულად.

ფინანსური აქტივების გაუფასურება

კომპანია აფასებს ფინანსური აქტივებიდან ფულადი ნაკადების გადაუხდელობის ალბათობას. შემდეგ მოცემული ალბათობა მრავლდება მოსალოდნელ დანაკარგებზე, რომელიც გამოწვეულია ხელშეკრულების შეუსრულებლობის რისკიდან, რათა განისაზღვროს მოთხოვნების არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი გაუფასურების დანაკარგი. მომავალ პერიოდთან დაკავშირებული განუსაზღვრელობებიდან გამომდინარე ფაქტიური შედეგი შესაძლებელია მნიშვნელოვნად განსხვავდებოდეს იმ შედეგისგან, რომელიც აღირიცხულია ფინანსურ ანგარიშგებაში.

სასაქონლო მატერიალური მარაგების გაუფასურება

სასაქონლო მატერიალური მარაგები შეფასებულია თვითღირებულებასა და წმინდა სარეალიზაციო ღირებულებას შორის უმცირესით, ჯგუფი იყენებს შეფასებებს მარაგების წმინდა სარეალიზაციო ღირებულების დასადგენად ყოველი საანგარიშო წლის ბოლოს. მარაგების ვარგისიანობის ვადის გათვალისწინებით, კომპანია აფასებს დაძველებული და რთულად რეალიზებადი ერთეულების წმინდა სარეალიზაციო ღირებულებას საანგარიშო

შპს „ბორან ლაითი“
ფინანსურ ანგარიშგებაზე დართული შენიშვნები
2023 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლისთვის
(ქართულ ლარში)

პერიოდის ბოლოს და შემდგომ ნაწილობრივ ჩამოწერს მარაგების თვითღირებულებას წმინდა სარეალიზაციო ღირებულებამდე. მარაგების წმინდა სარეალიზაციო ღირებულება ძირითადად ეფუძნება დაშვებას მომავალ მოთხოვნაზე დროის განსაზღვრულ პერიოდში.

5. წინა პერიოდის შესწორება

კომპანიის ხელმძღვანელობამ მოახდინა შეცდომების იდენტიფიცირება 2022 და 2021 წლის ფინანსურ ანგარიშგებაში, შესაბამისად მოხდა წინა საანგარიშგებო პერიოდების ანგარიშგებათა გადახედვა, რომელიც გამოწვეულია კომპანიის მიერ უკან დაბრუნებული პროდუქციის ღირებულების ანარიცხის კორექტირებით. ქვემოთ მოცემულ ცხრილში წარმოდგენილია შეცდომის გასწორების ეფექტი ფინანსურ ანგარიშგებაზე 2022 და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

2021 წლის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება	წინა ანგარიშგების მიხედვით	მაკორექტირებელი შესწორება	კორექტირებული თანხა
აქტივის დაბრუნების უფლება	-	655,186	655,186
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	(9,967,995)	824,165	(9,143,830)
მიღებული ავანსები	-	(824,165)	(824,165)
ფულადი სახსრების დაბრუნებასთან დაკავშირებული ვალდებულება	-	(933,983)	(933,983)
გაუნაწილებელი მოგება	(6,118,717)	278,797	(5,839,920)
2022 წლის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება	წინა ანგარიშგების მიხედვით	მაკორექტირებელი შესწორება	კორექტირებული თანხა
ძირითადი საშუალების შესაძენად გადახდილი ავანსი	-	2,029,177	2,029,177
გადახდილი ავანსები	-	2,182,946	2,182,946
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	16,194,351	(4,212,123)	11,982,228
აქტივის დაბრუნების უფლება	-	744,227	744,227
გაუნაწილებელი მოგება	(19,241,840)	293,885	(18,947,955)
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	(9,549,363)	1,700,005	(7,849,358)
მიღებული ავანსები	-	(1,700,005)	(1,700,005)
ფულადი სახსრების დაბრუნებასთან დაკავშირებული ვალდებულება	-	(1,038,112)	(1,038,112)
2022 წლის მოგება-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება	წინა ანგარიშგების მიხედვით	მაკორექტირებელი შესწორება	კორექტირებული თანხა
შემოსავალი რეალიზაციიდან	(50,958,875)	104,130	(50,854,745)
რეალიზებული პროდუქციის თვითღირებულება	36,494,577	(89,041)	36,405,536
2022 წლის ფულადი ნაკადების ანგარიშგება	წინა ანგარიშგების მიხედვით	მაკორექტირებელი შესწორება	კორექტირებული თანხა
წმინდა ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობა	338,640	2,009,383	2,348,023
წმინდა ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობა	(3,533,985)	(2,009,383)	(5,543,368)

შპს „ბორან ლაითი“
ფინანსურ ანგარიშგებაზე დართული შენიშვნები
2023 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის
(ქართულ ლარში)

6. შემოსავალი რეალიზაციიდან

ამონაგები 2023 და 2022 წლების 31 დეკემბერს დასრულებული წლებისთვის წარმოდგენილია შემდეგი სახით:

	2023	2022
შემოსავალი პროდუქციის რეალიზაციიდან	60,030,771	51,801,494
გაყიდული საქონელის უკან დაბრუნება	(1,385,818)	(946,749)
სულ შემოსავალი რეალიზაციიდან	58,644,953	50,854,745

7. რეალიზებული პროდუქციის თვითღირებულება

რეალიზებული პროდუქციის თვითღირებულება 2023 და 2022 წლების 31 დეკემბერს დასრულებული წლებისთვის წარმოდგენილია შემდეგი სახით:

	2023	2022
გაყიდული/შემენილი საქონელი და მომსახურება	43,223,669	37,122,310
შემენილი საქონ. უკან დაბრ. და ფასდათმობა*	(961,686)	(716,774)
სულ რეალიზებული პროდუქციის თვითღირებულება	42,261,983	36,405,536

*კომპანიაში საქონლის უკან დაბრუნება ხორციელდება მხოლოდ იმ შემთხვევაში თუ სუბიექტი არ იხდის რეალიზაციის შედეგად წარმოქმნილ მოთხოვნაზე შესაბამის ფულად კომპენსაციას, ხდება მაღაზიის დაკეტვა ან გაუყიდავი მარაგების დაბრუნება. კომპანია ყოველ საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს ახდენს უკან დაბრუნებული პროდუქტების ანალიზს მოსალოდნელი ღირებულების მეთოდით.

8. ადმინისტრაციული ხარჯები

ადმინისტრაციული ხარჯები 2023 და 2022 წლების 31 დეკემბერს დასრულებული წლებისთვის წარმოდგენილია შემდეგი სახით:

	2023	2022
ხელფასის ხარჯი	2,639,168	2,052,372
მოთხოვნების ანარიცხები	571,454	180,991
ცვეთის ხარჯი	513,266	510,049
ფინანსური და იურიდიული მომსახურება	175,149	166,383
საპენსიო ხარჯი	121,415	92,719
საოფისე ხარჯი	111,095	99,953
საბანკო ხარჯი	99,721	98,404
საწვავის ხარჯი	99,569	123,972
რემონტისა და შენახვის ხარჯები	97,722	71,942
დაცვის მომსახურების ხარჯი	47,705	44,106
ავანსების ჩამოწერა	43,752	-
საიჯარო ქირა	43,579	10,518
მივლინების ხარჯი	42,168	53,284
საკომუნიკაციო ხარჯი	38,297	33,347
ქონების გადასახადი	26,123	21,836
დაზღვევის ხარჯი	20,132	22,246
სხვა ადმინისტრაციული ხარჯი	92,593	96,586
სულ ადმინისტრაციული ხარჯები	4,782,908	3,678,708

შპს „ბორან ლაითი“
ფინანსურ ანგარიშგებაზე დართული შენიშვნები
2023 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის
(ქართულ ლარში)

9. მიწოდების ხარჯები

მიწოდების ხარჯები 2023 და 2022 წლების 31 დეკემბერს დასრულებული წლებისთვის წარმოდგენილია შემდეგი სახით:

	2023	2022
ხელფასის ხარჯი	2,672,842	2,443,067
სარეკლამო და მარკეტინგული ხარჯი	1,613,711	1,920,060
საწვავის ხარჯი	312,737	333,603
ტრანსპორტირებისა და შენახვის ხარჯები	261,200	155,843
ავტომობილების დაზღვევის ხარჯი	37,918	30,331
მიწოდების სხვა ხარჯი	10,385	7,622
სულ მიწოდების ხარჯები	4,908,793	4,890,526

10. არასაოპერაციო შემოსავალი / ხარჯი

არასაოპერაციო შემოსავალი / ხარჯი 2023 და 2022 წლების 31 დეკემბერს დასრულებული წლებისთვის წარმოდგენილია შემდეგი სახით:

	2023	2022
ინვენტარიზაციის შედეგად გამოვლენილი ზედმეტობა	53,525	86,721
ფასადკლებები და საჩუქრები	34,083	-
სესხის გაუფასურება	27,757	147,922
სადაზღვევო შემთხვევებიდან მიღებული ანაზღაურება	26,042	25,714
იჯარის გაუქმებიდან მიღებული შემოსავალი	9,061	143,813
სხვა არასაოპერაციო შემოსავალი	7,418	14,906
სულ სხვა არასაოპერაციო შემოსავალი	157,886	419,076

	2023	2022
უსაბუთო ხარჯები	257,285	308,548
ჯარიმები	6,418	15,157
სხვა არასაოპერაციო ზარალი	23,779	31,506
სულ სხვა არასაოპერაციო ხარჯი	287,482	355,211

11. წმინდა მოგება / (ზარალი) საკურსო სხვაობიდან

წმინდა მოგება / (ზარალი) საკურსო სხვაობიდან 2023 და 2022 წლების 31 დეკემბერს დასრულებული წლებისთვის წარმოდგენილია შემდეგი სახით:

	2023	2022
ზარალი სავალუტო ოპერაციებიდან	(538,225)	(100,061)
მოგება სავალუტო ოპერაციებიდან	339,092	2,343,763
სულ წმინდა მოგება / (ზარალი) საკურსო სხვაობიდან	(199,133)	2,243,702

შპს „ბორან ლაითი“

ფინანსურ ანგარიშგებაზე დართული შენიშვნები

2023 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლისთვის

(ქართულ ლარში)

12. ძირითადი საშუალებები

კომპანიის ძირითადი საშუალებები 2023 წლის 31 დეკემბრის, 2022 წლის 31 დეკემბრის და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შემდეგია:

	მიწის ნაკვეთები	შენობა ნაგებობები	მანქანა დანადგარები	ოფისის აღჭურვილობა	ავეჯი და სხვა ინვენტარ	სატრანსპორტო საშუალებები	ჯამი
31 დეკემბერი, 2021	1,725,322	710,028	18,962	180,831	969,042	505,792	4,109,977
დანამატები	1,771,520	938,107	-	31,384	159,679	111,040	3,011,730
აქტივის ჩამოწერა	-	-	-	-	-	(25,694)	(25,694)
31 დეკემბერი, 2022	3,496,842	1,648,135	18,962	212,215	1,128,721	591,138	7,096,013
დანამატები	-	-	-	85,803	84,225	258,870	428,898
ტრანფერი მარაგებიდან	-	-	-	3,388	126,106	137	129,631
აქტივის ჩამოწერა	-	-	-	-	-	(7,038)	(7,038)
31 დეკემბერი, 2023	3,496,842	1,648,135	18,962	301,406	1,339,052	843,107	7,647,504
დაგროვილი ცვეთა							
31 დეკემბერი, 2021	-	(19,521)	(3,012)	(82,286)	(440,765)	(237,210)	(782,794)
ცვეთა პერიოდისთვის	-	(46,153)	(3,790)	(39,172)	(192,006)	(104,413)	(385,534)
ჩამოწერილი აქტივების ცვეთა	-	-	-	-	-	18,405	18,405
31 დეკემბერი, 2022	-	(65,674)	(6,802)	(121,458)	(632,771)	(323,218)	(1,149,923)
ცვეთა პერიოდისთვის	-	(82,413)	(3,792)	(43,203)	(187,806)	(48,370)	(365,584)
ჩამოწერილი აქტივების ცვეთა	-	-	-	-	-	7,038	7,038
31 დეკემბერი, 2023	-	(148,087)	(10,594)	(164,661)	(820,577)	(364,550)	(1,508,469)
31 დეკემბერი 2021	1,725,322	690,507	15,950	98,545	528,277	268,582	3,327,183
31 დეკემბერი 2022	3,496,842	1,582,461	12,160	90,757	495,950	267,920	5,946,090
31 დეკემბერი 2023	3,496,842	1,500,048	8,368	136,745	518,475	478,557	6,139,035

2023, 2022 და 2021 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანიის ძირითადი საშუალებები „მიწები“ წარმოადგენს კომპანიის მიერ მიღებული სესხების უზრუნველყოფის საგანს

აგრეთვე 2023 და 2022 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანიას არ გააჩნდა სრულად გაცვეთილი და მოხმარებაში არსებული აქტივები.

შპს „ბორან ლაითი“
ფინანსურ ანგარიშგებაზე დართული შენიშვნები
2023 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლისთვის
(ქართულ ლარში)

13. საინვესტიციო ქონება

კომპანიის საინვესტიციო ქონება 2023 წლის 31 დეკემბრის, 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შემდეგია:

<i>ისტორიული ღირებულება</i>	შენიშვნა- ნაგებობები
31 დეკემბერი, 2021	184,370
დანამატები	-
31 დეკემბერი, 2022	184,370
დანამატები	-
31 დეკემბერი, 2023	184,370
დაგროვილი ცვეთა	
31 დეკემბერი, 2021	(28,732)
ცვეთა პერიოდისთვის	(9,212)
31 დეკემბერი, 2022	(37,944)
ცვეთა პერიოდისთვის	(16,958)
31 დეკემბერი, 2023	(54,902)
საბალანსო ღირებულება	
31 დეკემბერი, 2021	155,638
31 დეკემბერი, 2022	146,426
31 დეკემბერი, 2023	129,468

კომპანიას არ მოუხდენია საინვესტიციო ქონების სამართლიანი ღირებულების შეფასება. ხელმძღვანელობის შეფასებით საინვესტიციო ქონების სამართლიანი ღირებულება მნიშვნელოვნად არ განსხვავდება მათი საბალანსო ღირებულებისგან. აღნიშნული საინვესტიციო ქონება მდებარეობს თბილისში, ჭაბუა ამირეჯიბის გზატკეცილი, N6-ში. საინვესტიციო ქონება მოიცავს 87.4 კვ.მ საცხოვრებელ ფართს. ხელმძღვანელობის მოკვლეის შედეგად მსგავსი ტიპის უძრავი ქონება მნიშვნელოვნად არ განსვადება კომპანიის ბალანსზე არსებული საინვესტიციო ქონების ღირებულებიდან.

14. აქტივის გამოყენების უფლება და საიჯარო ვალდებულება

კომპანიის საიჯარო ხელშეკრულებები, რომლისთვისაც აღიარებულია აქტივების გამოყენების უფლება, მოიცავს იჯარას. ხელშეკრულების განახლების უფლება გამყარებულია მიღებული საქმიანი პრაქტიკით. საიჯარო გადასახდელები წარმოდგენილია როგორც ლარში.

აქტივის გამოყენების უფლება	შენიშვნები
31 დეკემბერი 2021	2,934,288
იჯარის დამატება	621,999
იჯარის გაუქმება	(1,350,922)
31 დეკემბერი 2022	2,205,365
იჯარის დამატება	397,256
იჯარის გაუქმება	(246,290)
31 დეკემბერი 2023	2,356,331
დაგროვილი ამორტიზაცია	
31 დეკემბერი 2021	(158,182)
წლის ამორტიზაცია	(115,302)
გაუქმებული იჯარის ცვეთის გადახურვა	202,638
31 დეკემბერი 2022	(70,846)
წლის ამორტიზაცია	(130,712)
გაუქმებული იჯარის ცვეთის გადახურვა	12,314
31 დეკემბერი 2023	(189,244)
წმინდა საბალანსო ღირებულება	
31 დეკემბერი 2021	2,776,106
31 დეკემბერი 2022	2,134,519

შპს ბორან ლაითი“
ფინანსურ ანგარიშგებაზე დართული შენიშვნები
2023 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლისთვის
(ქართულ ლარში)

31 დეკემბერი 2023

2,167,087

14. აქტივის გამოყენების უფლება და საიჯარო ვალდებულება (გაგრძელება)

კომპანია ფართოდ განმარტავს საიჯარო ხელშეკრულებებში იჯარის სავალდებულო აღსრულების შესაძლებლობას. საიჯარო ვადა ასახავს კომპანიის გონივრულ შეფასებას იმ პერიოდისა, რომლის განმავლობაშიც შესაბამისი აქტივი იქნება გამოყენებული. საიჯარო ვადის დადგენისას კომპანია ამყარებს მის მსჯელობას ხელშეკრულების და შესაბამისი აქტივის ფართო ეკონომიკაზე და არა მხოლოდ სახელშეკრულებო პირობებზე, რაც საშუალებას იძლევა, რომ ფაქტორები როგორებიცაა, ეკონომიკური ჯარიმები, იურიდიული მიდგომა იჯარის განახლებასთან დაკავშირებით და რეგულაციის მოსალოდნელი ცვლილებები, ეფექტურად იყოს ასახული იჯარის ვადის შეფასებაში.

იჯარის პერიოდის განსაზღვრისას, კომპანია ასევე ითვალისწინებს საიჯარო კეთილმოწყობების მიტოვების ან დაშლის ხარჯებს, ადგილმდებარეობის შეცვლის ხარჯს და ა.შ. ყველა იჯარა არის გაუქმებადი მოიჯარის მიერ საიჯარო ხელშეკრულებების დაფარვის ვადის დადგომამდე. კომპანიამ გაანალიზა ყველა შესაბამისი ფაქტი და გარემოება და დაასკვნა, რომ იჯარის ვადა უტოლდება პერიოდს სახელშეკრულებო ვადის დასრულებამდე.

საიჯარო ვალდებულება:

31 დეკემბერი 2021	2,943,052
დანამატი	621,998
საპროცენტო ხარჯი	270,718
გასვლა	(1,288,321)
გადახდილი ძირი	(31,113)
გადახდილი პროცენტი	(270,718)
31 დეკემბერი 2022	2,245,616
დანამატი	397,256
საპროცენტო ხარჯი	267,363
გასვლა	(243,036)
გადახდილი ძირი	(9,599)
გადახდილი პროცენტი	(77,761)
31 დეკემბერი 2023	2,579,839

15. მარაგები

მარაგები 2023 წლის 31 დეკემბრის, 2022 წლის 31 დეკემბრის და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით წარმოადგენილია შემდეგი სახით:

	31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2022	31 დეკემბერი 2021
სასაქონლო-მატერიალური ფასეულობები	19,603,947	18,057,082	17,260,807
ნედლეული და მასალები	80,540	36,469	16,214
სულ მარაგები	19,684,487	18,093,551	17,277,021

16. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები

კომპანიის სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები 2023 წლის 31 დეკემბრის და 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შედგება:

	31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2022	31 დეკემბერი 2021
სავაჭრო მოთხოვნები რეალიზაციიდან	12,478,678	12,356,071	12,125,853
სავაჭრო მოთხოვნები რეზერვი	(945,297)	(373,843)	(190,654)
სულ სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	11,533,381	11,982,228	11,935,199

შპს ბორან ლაითი“
ფინანსურ ანგარიშგებაზე დართული შენიშვნები
2023 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლისთვის
(ქართულ ლარში)

16. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები (გაგრძელება)

მოთხოვნები	ბრუტო საბალანსო ღირებულება	ზარალის განაკვეთი	მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	საბალანსო ღირებულება
მიმდინარე მოთხოვნები	11,065,777	0%	-	11,065,777
მიმდინარე მოთხოვნები	9,629	1%	(96)	9,533
30-90 დღის ვადაგადაცილება	29,303	3%	(879)	28,424
91-180 დღის ვადაგადაცილება	159,006	5%	(7,950)	151,056
181-360 დღის ვადაგადაცილება	327,754	15%	(49,163)	278,591
360 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება	887,208	100%	(887,208)	-
საბალანსო ღირებულება 31 დეკემბერი 2023	12,478,678		(945,297)	11,533,381

მოთხოვნები	ბრუტო საბალანსო ღირებულება	ზარალის განაკვეთი	მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	საბალანსო ღირებულება
მიმდინარე მოთხოვნები	10,069,655	0%	-	10,069,655
მიმდინარე მოთხოვნები	949,378	1%	(9,493)	939,885
30-90 დღის ვადაგადაცილება	378,804	3%	(11,364)	367,440
91-180 დღის ვადაგადაცილება	314,123	5%	(15,706)	298,417
181-360 დღის ვადაგადაცილება	360,978	15%	(54,147)	306,831
360 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება	283,133	100%	(283,133)	-
საბალანსო ღირებულება 31 დეკემბერი 2022	12,356,071		(373,843)	11,982,228

მოთხოვნები	ბრუტო საბალანსო ღირებულება	ზარალის განაკვეთი	მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	საბალანსო ღირებულება
მიმდინარე მოთხოვნები	975,759	0%	-	975,759
მიმდინარე მოთხოვნები	5,582,613	1%	(55,827)	5,526,786
30-90 დღის ვადაგადაცილება	1,388,844	3%	(41,665)	1,347,179
91-180 დღის ვადაგადაცილება	274,021	5%	(13,701)	260,320
181-360 დღის ვადაგადაცილება	529,749	15%	(79,462)	450,287
360 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება	-	100%	-	-
საბალანსო ღირებულება 31 დეკემბერი 2021	8,750,986		(190,655)	8,560,331

სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების გაუფასურების რეზერვის მოძრობა წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

საექვო მოთხოვნების რეზერვი	2023	2022
1 იანვრის მდგომარეობით	(373,843)	(190,655)
მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგი	(571,454)	(183,188)
მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგის გაუქმება	-	-
31 დეკემბრის მდგომარეობით	(945,297)	(373,843)

კოლექტიური მეთოდით სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალების შესაფასებლად, კომპანიამ დააჯგუფა ერთი და იგივე საკრედიტო რისკის და ხანდაზმულობის სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები.

კომპანია ადგენს გაუფასურების რეზერვს, რომელიც წარმოადგენს გაწეული ზარალის მისეულ შეფასებას სავაჭრო მოთხოვნებთან მიმართებაში. ამ რეზერვის მთავარი კომპონენტები მოიცავს ზარალის სპეციფიკურ კომპონენტს, რომელიც ინდივიდუალურად მნიშვნელოვან დამოკიდებულებებს და კოლექტიური ზარალის კომპონენტს უკავშირდება, რომელიც დგინდება მოთხოვნის ვადაგადაცილებიდან ჩამოწერამდე თანმიმდევრულ ეტაპებს შორის გადასვლის ალბათობაზე დაფუძნებული, პატარა ნაშთების დიდი ოდენობისთვის.

შპს ბორან ლაითი

ფინანსურ ანგარიშგებაზე დართული შენიშვნები

2023 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლისთვის

(ქართულ ლარში)

კომპანია იყენებს ფასს 9-ის გამარტივებული მიდგომას მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალების შესაფასებლად, რომლისთვისაც გამოიყენა სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების მთელი სასიცოცხლო ვადის განმავლობაში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალები.

16. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები (გაგრძელება)

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალს ფინანსური ინსტრუმენტების მიმართ კომპანია აფასებს ისეთი მეთოდით რომელიც ასახავს: მიუკერძოებელ და ალბათობებით შეწონილ ოდენობას, რომელიც განისაზღვრება შესაძლო შედეგების დიაპაზონის შეფასებით; ფულის დროითი ღირებულების; გონივრულ და ღირებულ ინფორმაციას წარსული მოვლენების, მიმდინარე პირობებისა და სამომავლო ეკონომიკური პროგნოზების შესახებ, რომელიც საანგარიშგებო თარიღისთვის ხელმისაწვდომია მიზანშეწონილი დანახარჯების ან ძალისხმევის გარეშე.

17. გაცემული სესხები

კომპანიის გაცემული სესხები 2023 წლის 31 დეკემბრის და 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შედგება:

	ვალუტა	საპროცენტო განაკვეთი	2023	2022	2021
გრძელვადიანი:					
ფიზიკურ პირზე გაცემული სესხები	ლარი	20%	7,836	-	-
იურიდიულ პირებზე გაცემული სესხები	ლარი	12%	1,311,225	1,731,037	1,238,999
იურიდიულ პირებზე გაცემული სესხები	ევრო	6.5%	117,052	113,565	126,842
მოკლევადიანი:					
ფიზიკურ პირზე გაცემული სესხები	ლარი	20%	178	14,979	3,113
იურიდიულ პირებზე გაცემული სესხები	ლარი	12%	718,511	753,120	361,702
იურიდიულ პირებზე გაცემული სესხები	ევრო	6.5%	16,459	8,378	915
სულ გაცემული სესხები			2,171,261	2,621,079	1,731,572

ცხრილი გვიჩვენებს გაცემული სესხებს საკრედიტო დონეების მიხედვით:

2023	გაცემული სესხები	გაუფასურების რეზერვი	წმინდა გაცემული სესხები
დონე 1	2,126,951	(44,310)	2,171,261
დონე 3	3,636	(3,636)	-
სულ	2,130,587	(47,946)	2,171,261

2022	გაცემული სესხები	გაუფასურების რეზერვი	წმინდა გაცემული სესხები
დონე 1	2,658,336	(53,167)	2,605,169
დონე 3	38,446	(22,536)	15,910
სულ	2,696,782	(75,703)	2,621,079

სესხების მოძრაობა:	2023	2022
1 იანვრის მდგომარეობით	2,621,079	1,731,572
სესხის გაცემა	8,000	636,300
მიღებული ძირი	(707,900)	(113,000)
მიღებული პროცენტი	(42,661)	-
სესხის გაუფასურების აღდგენა	27,757	147,921
საპროცენტო შემოსავალი	260,746	243,787
საკურსო სხვაობების ეფექტი	4,240	(25,501)
31 დეკემბრის მდგომარეობით	2,171,261	2,621,079

ცხრილი გვიჩვენებს გაცემული სესხების გაუფასურების რეზერვის მოძრაობას:

2023	2022

შპს ბორან ლაითი

ფინანსურ ანგარიშგებაზე დართული შენიშვნები

2023 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლისთვის

(ქართულ ლარში)

ნაშთი წლის დასაწყისი	(75,702)	(223,624)
გაუფასურების ხარჯი	27,757	147,922
ნაშთი წლის ბოლოს	(47,945)	(75,702)

18. წინასწარ გადახდილი გადასახდები

წინასწარ გადახდილი გადასახდები გარდა მოგების გადასახადისა წარმოდგენილია წმინდა საფუძველზე საქართველოს ფინანსთა მინისტრის მიერ გაცემული ბრძანების N 407 შესაბამისად.

19. გადახდილი ავანსები

გადახდილი ავანსები 2023 წლის 31 დეკემბრის, 2022 წლის 31 დეკემბრისა და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მოიცავს მარაგების შეძენისა და მომსახურების მიღების მიზნით წინასწარ გადახდილ თანხებს და შეადგენს შესაბამისად 1,946,448 ლარს 2,182,946 ლარს.

20. ფული და ფულის ეკვივალენტები

კომპანიის ფული და ფულის ეკვივალენტები 2023 წლის 31 დეკემბრის და 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შედგება:

	31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2022	31 დეკემბერი 2021
ფული სალაროს ანგარიშზე ეროვნულ ვალუტაში	300,317	215,326	119,807
ფული სალაროს ანგარიშზე უცხოურ ვალუტაში	26,894	-	-
ფული საბანკო ანგარიშზე ეროვნულ ვალუტაში	849,360	724,378	279,440
ფული საბანკო ანგარიშზე უცხოურ ვალუტაში	18,710	40,693	188,511
სულ ფული და ფულის ეკვივალენტები	1,195,281	980,397	587,758

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები განთავსებულია ბანკებსა და ფინანსური ინსტიტუტებში, რომლებსაც Fitch- ის სარეიტინგო სააგენტოს მიერ მინიჭებული აქვთ შეფასებები BB- (გრძელვადიანი რეიტინგი) და B (მოკლევადიანი რეიტინგი). კომპანია არ მოელის, რომ რომელიმე კონტრაპენტი ვერ შეძლებს მის მიერ ნაკისრი ვალდებულებების დაკმაყოფილებას.

კომპანია მიიჩნევს, რომ მის ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებს აქვთ დაბალი საკრედიტო რისკი, მისი კონტრაპენტების გარე საკრედიტო რეიტინგებზე დაყრდნობით.

21. სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები

კომპანიის სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები 2023 წლის 31 დეკემბრის და 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შედგება:

სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2022	31 დეკემბერი 2021
სავაჭრო კრედიტორული დავალიანებები	2,286,767	7,272,558	8,334,655
გადასახდელი ხელფასები	522,933	576,800	809,175
სულ სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	2,809,700	7,849,358	9143830

სავაჭრო და სხვა ვალდებულებებს არ ერიცხებათ პროცენტი. კომპანიას გააჩნია რისკების მართვის პოლიტიკა, იმისთვის, რომ შესაძლებელი იქნეს ვალდებულებების დროული გადახდა.

შპს ბორან ლაითი“
ფინანსურ ანგარიშგებაზე დართული შენიშვნები
2023 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის
(ქართულ ლარში)

შპს „ბორან ლაითი“

ფინანსურ ანგარიშგებაზე დართული შენიშვნები

2023 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლისთვის

(ქართულ ლარში)

22. მიღებული სესხები

კომპანიის მიღებული სესხები 2023 წლის 31 დეკემბრის და 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შედგება:

	ვალუტა	საპროცენტო განაკვეთი	ვადაიანობა	31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2022	31 დეკემბერი 2021
გრძელვადიანი გაცემული სესხები						
პროკრედიტის სესხი	ევრო	8%	2026	381,225	-	-
პროკრედიტის სესხი	ევრო	7.50%	2026	341,485	-	-
პროკრედიტის სესხი	ევრო	5%	2023	-	-	281,611
პროკრედიტის სესხი	ლარი	12%	2023	-	-	433,000
პროკრედიტის სესხი	აშშ დოლარი	7%	2023	-	-	276,281
პროკრედიტის საკრედიტო ხაზი	ევრო	5%	2023	-	-	350,400
იმ ბანკის სესხი	ლარი	10%	2026	868,779	-	-
			სრულად			
შ.პ.ს ბორან ჯ	აშშ დოლარი	14%	დაფარვამდე	22,826	31,739	45,879
			სრულად			
შ.პ.ს ბორან ჯ	ევრო	12%	დაფარვამდე	130,737	48,838	111,529
პროკრედიტის სესხი	ევრო	5%	2024	-	324,096	1,196,274
პროკრედიტის სესხი	აშშ დოლარი	8%	2024	-	443,598	-
მოკლევადიანი გაცემული სესხები						
პროკრედიტის საკრედიტო ხაზი	ევრო	5%	2024	298,280	289,190	-
პროკრედიტის საკრედიტო ხაზი	ლარი	12%	2024	3,026,380	2,217,469	3,032,120
პროკრედიტის სესხი	აშშ დოლარი	7%	2023	-	283,265	257,739
პროკრედიტის სესხი	ევრო	5%	2024	337,123	338,087	-
პროკრედიტის საკრედიტო ხაზი	აშშ დოლარი	7%	2024	1,210,079	1,221,298	-
პროკრედიტის საკრედიტო ხაზი	აშშ დოლარი	8%	2023	-	810,751	-
პროკრედიტის სესხი	აშშ დოლარი	8%	2024	441,313	551,955	-
პროკრედიტის სესხი	ევრო	7.5	2024	2,231,475	-	-
პროკრედიტის საკრედიტო ხაზი	აშშ დოლარი	7.5	2024	806,807	-	-
პროკრედიტის სესხი	ევრო	8%	2024	186,493	-	-
პროკრედიტის სესხი	ევრო	7.50	2024	167,371	-	-
იმ ბანკის საკრედიტო ხაზი	აშშ დოლარი	10%	2024	3,573,179	-	-
იმ ბანკის საკრედიტო ხაზი	აშშ დოლარი	11%	2024	3,006,429	-	-
იმ ბანკის საკრედიტო ხაზი	ლარი	13%	2024	746,109	-	-

შპს ბორან ლაითი“

ფინანსურ ანგარიშგებაზე დართული შენიშვნები

2023 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის

(ქართულ ლარში)

22. მიღებული სესხები (გაგრძელება)

	ვალუტა	საპროცენტო განაკვეთი	ვადანობა	31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2022	31 დეკემბერი 2021
იშ ბანკის სესხი	ლარი	10%	2024	411,983	-	-
პროკრედიტის სესხი	ევრო	5%	2022	-	912	416,073
პროკრედიტის სესხი	ლარი	12%	2023	-	434,366	520,171
პროკრედიტის სესხი	ევრო	5%	2022	-	2,223	672,174
პროკრედიტის სესხი	ევრო	5%	2022	-	868	382,123
პროკრედიტის სესხი	ევრო	5%	2023	-	71,471	417,463
პროკრედიტის სესხი	ევრო	5%	2023	-	121,813	340,060
პროკრედიტის სესხი	ევრო	5%	2023	-	42,179	117,780
პროკრედიტის სესხი	ევრო	5%	2023	-	70,699	139,779
პროკრედიტის სესხი	აშშ დოლარი	7%	2022	-	16,528	1,874,570
პროკრედიტის სესხი	აშშ დოლარი	7%	2022	-	3,444	774,400
შ.პ.ს ბორან ჯ	აშშ დოლარი	14%	2022	-	13,037	-
შ.პ.ს ბორან ჯ	ევრო	12%	2023	-	49,035	-
იშ ბანკის საკრედიტო ხაზი	აშშ დოლარი	6%	2023	-	2,679,126	-
ჯანიკო ყაფლანიშვილი	ლარი	13%	2023	-	9,488	-
იშ ბანკის საკრედიტო ხაზი	აშშ დოლარი	8%	2023	-	3,672,018	-
სულ გაცემული სესხი				18,188,073	13,747,493	11,639,426

სესხის მოძრაობა წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

სესხების მოძრაობა:	2023	2022
1 იანვრის მდგომარეობით	13,747,493	11,639,427
სესხის მიღება	34,955,116	20,656,753
გადახდილი ძირი	(30,581,233)	(16,935,573)
გადახდილი პროცენტი	(1,363,596)	(1,034,379)
საკურსო სხვაობების წმინდა ეფექტი	59,348	(1,690,328)
საპროცენტო ხარჯი	1,370,944	1,111,593
31 დეკემბრის მდგომარეობით	18,188,072	13,747,493

23. პირობითი ვალდებულებები

საგადასახადო კანონმდებლობა

საქართველოს საგადასახადო სისტემა შედარებით ახალია და შესაბამისი კანონმდებლობა ხასიათდება ხშირი ცვლილებებით, ოფიციალური განცხადებებით და სასამართლო გადაწყვეტილებებით, რომლებიც ზოგჯერ გაურკვეველია, არსებობს ურთიერთგამომრიცხავი და ინტერპრეტირებას დაქვემდებარებული დებულებები. საგადასახადო კანონმდებლობის დარღვევის შემთხვევაში, საგადასახადო უწყებებს არ შეუძლიათ დააკისრონ კომპანიას დამატებითი გადასახადები ან ჯარიმები, თუ დარღვევის ჩადენის წლის ბოლოდან გასულია სამი წელი.

საქართველოში ამ გარემოებებმა შეიძლება შექმნას საგადასახადო რისკი, რომელიც უფრო მნიშვნელოვანია, ვიდრე სხვა ქვეყნებში. მენეჯმენტი თვლის, რომ საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობის, ოფიციალური განცხადებების და სასამართლო გადაწყვეტილებების მისეულ ინტერპრეტაციაზე დაყრდნობით, იგი საგადასახადო ვალდებულებების შესრულებას ადეკვატურად უზრუნველყოფს. თუმცა შესაბამისი უწყებების მიერ გაკეთებული ინტერპრეტაციები შეიძლება განსხვავებული იყოს და ამ ინტერპრეტაციების განხორციელებამ შეიძლება მნიშვნელოვანი გავლენა იქონიოს წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

სასამართლო დავები

2023 წლის დეკემბრის და 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანიას არ გააჩნია არსებითი სასამართლო დავები. ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ არ მოხდება არანაირი მეტიალური დანაკარგის წარმოქმნა, შესაბამისად არანაირი ანარიცხი არ არის აღიარებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში სასამართლო დავებთან დაკავშირებით და არც პირობითი ვალდებულების სახით ასახული წინამდებარე განმარტებით შენიშვნაში.

24. ფინანსური რისკი

ზოგადი მიზნები, პოლიტიკა და პროცესები

კომპანიის მენეჯმენტს გააჩნია საერთო პასუხისმგებლობა კომპანიის რისკების მართვის მიზნებისა და პოლიტიკის განსაზღვრისთვის, ამასთანავე პასუხისმგებლობის შენარჩუნებასთან ერთად, მიზნებისა და პროცესების ეფექტურად დანერგვისთვის მას დელეგირებული აქვს პროცესების შემუშავებისა და ოპერირების უფლება კომპანიის ფინანსური მხარისთვის.

საქმიანობისას კომპანია დგას ფინანსური ინსტრუმენტების გამოყენებიდან წარმოქმნილ რისკების წინაშე. ეს განმარტებითი შენიშვნა აღწერს კომპანიის მიზნებს, პოლიტიკებსა და პროცედურებს რისკების მართვისათვის და რისკების შეფასების მეთოდებს.

რისკის მართვის ფუნქცია კომპანიის შიგნით ხორციელდება ფინანსურ რისკებთან, საოპერაციო რისკებთან და იურიდიულ რისკებთან დაკავშირებით. ფინანსური რისკის მართვის ფუნქციის პირველადი მიზნებიარის რისკების ლიმიტების დადგენა, და შემდეგ იმის უზრუნველყოფა, რომ რისკების საფრთხე ამ ლიმიტის ფარგლებში დარჩეს. საოპერაციო და იურიდიული რისკების მართვის ფუნქცია არის შიდა პოლიტიკების და პროცედურების სათანადო ფუნქციონირების უზრუნველყოფა, რათა საოპერაციო და იურიდიული რისკები მინიმუმამდე დავიდეს.

ფინანსური რისკი მოიცავს:

- საკრედიტო რისკს;
- საბაზრო რისკს (სავალუტო რისკის, საპროცენტო განაკვეთის რისკის და სხვა ფასთა რისკის ჩათვლით),
- და ლიკვიდურობის რისკს.

ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება

კომპანიის ფინანსური ანგარიშგებაში წარმოდგენილი ზოგიერთი აქტივისა და ვალდებულებისთვის მოითხოვება სამართლიანი ღირებულების განმარტება. ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულების შეფასებისათვის კომპანია იყენებს ხელმისაწვდომ საბაზრო მონაცემებს. სამართლიანი ღირებულების შეფასებას კომპანია ახდენს შემდეგი ინფორმაციის საფუძველზე:

- **დონე 1:** აქტიურ ბაზარზე იდენტური ერთეულის კოტირებული ფასების გამოყენებით (არაკორექტირებული);
- **დონე 2:** თუ ასეთი ფასი არ არსებობს, სხვა პირდაპირ ან არაპირდაპირი ემპერიული მონაცემების მიხედვით, როგორცაა ისეთი ბაზრის კოტირებული ფასი, რომელიც არ არის აქტიური იმ იდენტური ერთეულისათვის, რომელსაც სხვა მხარე ფლობს, როგორც აქტივს.

24. ფინანსური რისკი (გაგრძელება)

- **დონე 3:** არასაბაზრო მონაცემების საფუძველზე. თუ პირველ და მეორე დონეებში აღწერილი ემპირიული ფასები არ არსებობს, მაშინ ხდება შეფასების სხვა მეთოდების გამოყენება;

სამართლიანი ღირებულების კლასიფიკაცია დონეებად დამოკიდებულია გამოყენებული ინფორმაციის დონეზე და სამართლიანი ღირებულების გაანგარიშებაში მის მნიშვნელობაზე. დონეებს შორის გადატანა აისახება იმ პერიოდში, როდესაც ადგილი აქვს ასეთ მოვლენას.

სამართლიანი ღირებულება არის ის თანხა, რომელიც მიიღება აქტივის გაყიდვის შედეგად, ან გადაიხდება ვალდებულების გადაცემის შედეგად ბაზრის მონაწილეებს შორის ჩვეულებრივი გარიგების პირობებში შეფასების თარიღისთვის. კომპანია ფინანსური ინსტრუმენტების სავარაუდო სამართლიან ღირებულებას განსაზღვრავს ხელმისაწვდომი საბაზრო ინფორმაციის საფუძველზე, ასეთის არსებობის შემთხვევაში, და სათანადო შეფასებების მეთოდების გამოყენებით. სამართლიანი ღირებულების დასადგენად, საბაზრო მონაცემების ინტერპრეტაციისთვის განსჯის გამოყენებაა საჭირო. საქართველო კვლავაც ავლენს განვითარებადი ბაზრისათვის დამახასიათებელ ნიშნებს და ეკონომიკური პირობები ისევ ზღუდავს ფინანსურ ბაზრებზე საქმიანობის მოცულობას. საბაზრო კოტირებები შეიძლება მოძველებული იყოს, იძულებითი რეალიზაციის გარიგებებს ასახავდეს და ამიტომ არ წარმოადგენდეს ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიან ღირებულებას. კომპანია ყველა არსებულ საბაზრო ინფორმაციას იყენებს ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების შესაფასებლად. პროცენტის მატარებელი ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება დგინდება იდენტურ ფინანსურ ინსტრუმენტზე პირველადი აღიარების დროს დაფიქსირებულ საპროცენტო განაკვეთსა და მიმდინარე საპროცენტო განაკვეთების შედარების შედეგად. პროცენტის მატარებელი ფინანსური ინსტრუმენტის სამართლიანი ღირებულება გამომდინარეობს ფულადი სახსრების ნაკადის ღირებულებიდან, რომელიც დისკონტირებულია მსგავსი საკრედიტო რისკისა და ვადიანობის ფინანსური ინსტრუმენტებისათვის.

კომპანიის ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება, რომელიც არის ლიკვიდური და ხასიათდება მოკლევადიანობით ან აქვს ფიქსირებული ან მცოცავი საპროცენტო განაკვეთით, უახლოვდება მათ საბალანსო ღირებულებას.

მიღებული სესხების მეორე დონის მიხედვით შეფასებული სამართლიანი ღირებულება ეფუძნება მომავალი ფულადი ნაკადების დისკონტირებულ ღირებულებას. დისკონტირების განაკვეთი მერყეობს 7.5%-დან 10%-მდე, რომელიც ემთხვევა საბაზრო განაკვეთს.

კაპიტალის მართვა

კომპანია თავის კაპიტალთან დაკავშირებულ რისკს მართავს იმისათვის, რომ უზრუნველყოს ფუნქციონირებად საწარმოდ დარჩენა და ამავდროულად დაინტერესებული მხარეების უკუგების მაქსიმიზაცია, მოზიდული და საკუთარი კაპიტალის ოპტიმალური ბალანსის დაცვის გზით. კომპანიის ხელმძღვანელობა რეგულარულად მიმოიხილავს კაპიტალის სტრუქტურას. ასეთი განხილვების ფარგლებში, კომპანიის ხელმძღვანელობა მიიჩნევს, რომ კომპანია აბალანსებს მთლიანი კაპიტალის სტრუქტურას დივიდენდების გაცემით, აღებული სესხის თანხით კაპიტალის ზრდით და არსებული სესხების დაფარვით.

საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი არის ფულადი ზარალის მიღების რისკი დებიტორის ან სხვა კონტრაგენტის მიერ კრედიტორული დავალიანების არდაფარვის შემთხვევაში. კომპანიის საფრთხეს საკრედიტო რისკთან დაკავშირებით განაპირობებს თითოეული მომხმარებლის ინდივიდუალური მახასიათებლები. კომპანიის საკრედიტო რისკი, ძირითადად განპირობებულია სავაჭრო მოთხოვნებიდან, ფული და ფულის ეკვივალენტებიდან (გარდა ნაღდი ფულისა).

კომპანია საკრედიტო რისკს მართავს გარკვეული პრინციპების საფუძველზე, რომლებიც ითვალისწინებს ცალკეული კონტრაგენტის კრედიტუნარიანობის საფუძვლიან ანალიზს, კონტრაგენტის დიდძალი დავალიანების თავიდან აცილებას, ყველა დაუფარავი საკრედიტო თანხის დაფარვის მკაცრ კონტროლს და პრობლემური ფინანსური აქტივების ინტენსიურ მართვას. საკრედიტო რისკის მონიტორინგის მიზნით, კომპანია მომხმარებლებს აერთიანებს მათი ვადაგადაცილების სტატუსის მიხედვით. საკრედიტო რისკის სამართავად კომპანია განიხილავს შემდეგ ფაქტორებს: მომხმარებელი სახელმწიფო ორგანოა თუ კერძო იურიდიული, მომხმარებლების გეოგრაფიულ განაწილებას და წარსულში ფინანსური სიძნეელების არსებობას. მაღალ რისკიანი მომხმარებლები გაერთიანებულია შეზღუდულ მომხმარებელთა ჯგუფში და მათზე რეალიზაცია ხორციელდება წინასწარი ანაზღაურების საფუძველზე. ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულება წარმოადგენს მაქსიმალურ საკრედიტო რისკს. ცხრილი გვიჩვენებს საკრედიტო რისკის მაქსიმალური ოდენობას.

შპს ბორან ლაითი“
ფინანსურ ანგარიშგებაზე დართული შენიშვნები
2023 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის
(ქართულ ლარში)

24. ფინანსური რისკი (გაგრძელება)

	31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2022	31 დეკემბერი 2021
სავაჭრო მოთხოვნები და საკონტრაქტო აქტივები	11,533,381	11,982,228	8,560,331
გაუფასურების გამოკლებით			
გაცემული სესხები გაუფასურების გამოკლებით	2,171,261	2,621,079	1,731,571
ფული და ფულის ეკვივალენტები გარდა ნაღდი ფულისა	868,070	765,071	467,951
სულ საკრედიტო რისკის მაქსიმალური ოდენობა	14,572,712	15,368,378	10,759,853

საკრედიტო რისკი საბანკო ანგარიშებთან მიმართებაში უმნიშვნელოა, ვინაიდან სახსრები განთავსებულია კარგი რეპუტაციის მქონე ბანკებში.

კომპანიის მენეჯმენტი განიხილავს გადაუხდელი სავაჭრო მოთხოვნების ხანდაზმულობის ანალიზს და მიჰყვება ვადაგადაცილებულ ბალანსებს. მენეჯმენტი შესაბამისად სათანადოდ მიიჩნევს, წარმოადგინოს ხანდაზმულობის და სხვა ინფორმაცია საკრედიტო რისკის შესახებ, როგორც გადმოცემულია შენიშვნაში 12.

სავალუტო რისკი

სავალუტო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის ღირებულება იმერყევებს უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის ცვალებადობის გამო. კომპანიას წარმოეშება რისკები გაცვლითი კურსის ცვლილებების გამო, რომელთა ეფექტი მოცემულია ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებასა და ფულადი ნაკადების ანგარიშგებაში.

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანიის ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები ნომინირებულია შემდეგ ვალუტებში:

31 დეკემბერი, 2023	ლარი	ევრო	აშშ დოლარი	სულ
ფინანსური აქტივები				
წმინდა სავაჭრო მოთხოვნები	11,533,381			11,533,381
გაცემული სესხები	2,029,914	133,511		2,163,425
ფული და ფულის ეკვივალენტები	1,149,677	8,218	37,386	1,195,281
სულ ფინანსური აქტივები	14,712,972	141,729	37,386	14,892,087
ფინანსური ვალდებულებები				
სავაჭრო და სხვა ვადებულებები	2,375,575	434,125	-	2,809,700
ვალდებულებები ფინანსურ იჯარაზე	2,579,839			2,579,839
მიღებული სესხები	5,054,618	4,082,195	9,051,259	18,188,072
სულ ფინანსური ვალდებულებები	10,010,032	4,516,320	9,051,259	23,577,611
ღია სავალუტო პოზიცია	4,702,940	(4,374,591)	(9,013,873)	(8,685,524)

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანიის ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები ნომინირებულია შემდეგ ვალუტებში:

31 დეკემბერი, 2022	ლარი	ევრო	აშშ დოლარი	სულ
ფინანსური აქტივები				
წმინდა სავაჭრო მოთხოვნები	11,982,228	-	-	11,982,228
გაცემული სესხები	2,499,136	121,943	-	2,621,079
ფული და ფულის ეკვივალენტები	939,705	12,495		952,200
სულ ფინანსური აქტივები	15,421,069	134,438	-	15,555,507
ფინანსური ვალდებულებები				
სავაჭრო და სხვა ვადებულებები	5,935,173	342,928	783,323	7,061,424
ვალდებულებები ფინანსურ იჯარაზე	2,245,616	-	-	2,245,616
მიღებული სესხები	2,661,325	1,359,411	9,726,759	13,747,495
სულ ფინანსური ვალდებულებები	10,842,114	1,702,339	10,510,082	23,054,535
ღია სავალუტო პოზიცია	4,578,955	(1,567,901)	(10,510,082)	(7,499,028)

შპს ბორან ლაითი“

ფინანსურ ანგარიშგებაზე დართული შენიშვნები

2023 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლისთვის

(ქართულ ლარში)

24. ფინანსური რისკი (გაგრძელება)

31 დეკემბერი, 2021	ლარი	ევრო	აშშ დოლარი	სულ
<i>ფინანსური აქტივები</i>				
წმინდა სავაჭრო მოთხოვნები	8,560,331	-	-	8,560,331
გაცემული სესხები	1,603,814	127,757	-	1,731,571
ფული და ფულის ეკვივალენტები	399,247	15,561	172,950	587,758
სულ ფინანსური აქტივები	10,563,392	143,318	172,950	10,879,660
<i>ფინანსური ვალდებულებები</i>				
სავაჭრო და სხვა ვადებულებები	7,250,170	1,643,992	249,668	9,143,830
ვალდებულებები ფინანსურ იჯარაზე	2,943,052	-	-	2,943,052
მიღებული სესხები	3,985,291	4,425,266	3,228,869	11,639,426
სულ ფინანსური ვალდებულებები	14,178,513	6,069,258	3,478,537	23,726,308
ღია სავალუტო პოზიცია	(3,615,121)	(5,925,940)	(3,305,587)	(12,846,648)

სავალუტო რისკის მგრძნობელობა

მოცემული ცხრილი წარმოადგენს კომპანიას მგრძნობელობას შესაბამისი უცხოური ვალუტების ლართან მიმართებაში 20%-ით გაზრდაზე და შემცირებაზე. 20% არის მგრძნობიარობის განაკვეთი, რომელიც გამოიყენება კომპანიის ხელმძღვანელობის მიერ სავალუტო რისკის შიდა კონტროლისთვის და წარმოადგენს სავალუტო კურსის სხვაობის შეფასებას კომპანიის ხელმძღვანელობის მიერ. მგრძნობელობის ანალიზი მოიცავს მხოლოდ უცხოურ ვალუტაში დენომინირებულ ფულად მუხლებს და აკორექტირებს მათ გადაფასებას პერიოდის ბოლოს სავალუტო კურსების გონივრულობის ფარგლებში მოსალოდნელი ცვლილების მიხედვით. საკურსო სხვაობის გავლენა წმინდა მოგებაზე წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	2023	2023	2022	2022	2021	2021
	20%	(20%)	20%	(20%)	20%	(20%)
სავალუტო რისკის მგრძნობელობა						
აშშ დოლარის ეფექტი (ზარალი) მოგება	(1,802,775)	1,802,775	(2,102,016)	2,102,016	(661,117)	661,117
ევროს ეფექტი (ზარალი) მოგება	(874,918)	874,918	(313,580)	313,580	5,925,940	(5,925,940)

საპროცენტო განაკვეთის რისკი

საპროცენტო განაკვეთის რისკი წარმოიშობა საბაზრო საპროცენტო განაკვეთების პოტენციური ცვლილების გამო, რომელმაც შესაძლოა უარყოფითი გავლენა იქონიოს კომპანიის ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიან ღირებულებებზე ან მომავალ ფულად ნაკადებზე. კომპანია დგას საპროცენტო რისკის წინაშე, რადგანაც კომპანიას გააჩნია ცვლადი საპროცენტო განაკვეთის მქონე მიღებული სესხები. 2023, 2022 და 2021 წლის 31 დეკემბრისთვის კომპანიის მიერ აღებული ცვლადი საპროცენტო განაკვეთის მატარებელი სესხები დენომინირებულია აშშ დოლარში.

ლიკვიდურობის რისკი

ლიკვიდურობის რისკი გულისხმობს, კომპანიის ვალდებულებების გადახდისუნარიანობას. კომპანია ფრთხილად მართავს ლიკვიდურობას, რაც გულისხმობს საკმარისი რაოდენობის ფულის და მისი ეკვივალენტების ფლობას, აგრეთვე მაღალი ლიკვიდური აქტივების ფლობას, რათა კომპანიამ დროულად გადაიხადოს ყველა საოპერაციო და სასესხო ვალდებულება. შემდეგი ცხრილები შედგენილი იქნა ფინანსური ვალდებულებების არადისკონტირებული ფულადი ნაკადებით.

31 დეკემბერი, 2023	ერთ წლამდე	1-დან 5 წლამდე	სულ
ფინანსური აქტივები			
გაცემული სესხები	735,148	1,436,113	2,171,261
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	11,533,381	-	11,533,381
ფული და ფულის ეკვივალენტები	1,195,281	-	1,195,281
სულ ფინანსური აქტივები	13,463,810	1,436,113	14,899,923
ფინანსური ვალდებულებები			
მიღებული სესხები	16,443,021	1,745,052	18,188,072
ვალდებულებები ფინანსურ იჯარაზე	224,729	2,355,110	2,579,839
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	7,061,424	2,809,700	9,871,124
სულ ფინანსური ვალდებულებები	23,729,174	6,909,862	30,639,035
ლიკვიდურობის სხვაობა	(10,265,364)	(5,473,749)	(15,739,112)

შპს ბორან ლაითი“
ფინანსურ ანგარიშგებაზე დართული შენიშვნები
2023 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლისთვის
(ქართულ ლარში)

24. ფინანსური რისკი (გაგრძელება)

31 დეკემბერი, 2022	ერთ წლამდე	1-დან 5 წლამდე	სულ
ფინანსური აქტივები			
გაცემული სესხები	776,477	1,844,670	2,621,147
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	11,982,228	-	11,982,228
ფული და ფულის ეკვივალენტები	980,397	-	980,397
სულ ფინანსური აქტივები	13,739,102	1,844,670	15,583,772
ფინანსური ვალდებულებები			
მიღებული სესხები	12,899,222	848,271	13,747,493
ვალდებულებები ფინანსურ იჯარაზე	35,377	2,210,239	2,245,616
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	7,061,424	-	7,061,424
სულ ფინანსური ვალდებულებები	19,996,023	3,058,510	23,054,533
ლიკვიდურობის სხვაობა	(6,256,921)	(1,213,840)	(7,470,761)

31 დეკემბერი, 2021	ერთ წლამდე	1-დან 5 წლამდე	სულ
ფინანსური აქტივები			
გაცემული სესხები	365,730	1,365,841	1,731,571
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	8,560,331	-	8,560,331
ფული და ფულის ეკვივალენტები	587,758	-	587,758
სულ ფინანსური აქტივები	9,513,819	1,365,841	10,879,660
ფინანსური ვალდებულებები			
მიღებული სესხები	8,944,452	2,694,974	11,639,426
ვალდებულებები ფინანსურ იჯარაზე	4,421	2,938,631	2,943,052
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	9,143,830	-	9,143,830
სულ ფინანსური ვალდებულებები	18,092,703	5,633,605	23,726,308
ლიკვიდურობის სხვაობა	(8,578,884)	(4,267,764)	(12,846,648)

ლიკვიდურობის რისკის სამართვად კომპანია იყენებს საკუთარ ფინანსურ აქტივებს, როგორცაა ფულადი რესურსები.

25. ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან

დაკავშირებული მხარეები ან ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან, როგორც განსაზღვრულია ბასს 24 -ით „შენიშვნები დაკავშირებული მხარეების შესახებ“, წარმოადგენს:

მხარეებს, რომლებიც პირდაპირ ან ირიბად ერთი ან მეტი შუამავლის მეშვეობით: აკონტროლებს ან კონტროლდება, ან არის საერთო კონტროლის ქვეშ დაქვემდებარებული კომპანია (მათ შორის, მშობლები, შვილობილი კომპანიები და თანამზრახველები); ფლობს წილს კომპანიაში, რომელიც აძლევს მნიშვნელოვანი გავლენის შესაძლებლობას და რომელსაც აქვს კომპანიაზე ერთობლივი კონტროლი;

- პარტნიორი საწარმო - საწარმოები, რომლებზეც კომპანიას აქვს მნიშვნელოვანი გავლენა და რომელიც არ არის არც შვილობილი კომპანია და არც ერთობლივი საწარმო.
- ერთობლივი საწარმოები, სადაც კომპანია წარმოადგენს საწარმოს;
- კომპანიის ან მისი მშობლის მმართველი პერსონალი.
- ოჯახის ახლო წევრები, რომელიც ნახსენებია (ა) ან (დ)-ში;
- მხარე, რომელიც კონტროლდება, ერთობლივად კონტროლდება ან განიცდის მნიშვნელოვან გავლენას, ან რომელზეც მნიშვნელოვანი ხმის უფლება აქვს, პირდაპირ ან ირიბად, (დ) ან (ე)-ში ნახსენებ ინდივიდუალებს.
- დასაქმების შემდგომი შეღავათების სისტემა თანამშობლებისთვის ან მხარისთვის, რომელიც არის დაკავშირებული კომპანია.

შპს „ბორან ლაითი“

ფინანსურ ანგარიშგებაზე დართული შენიშვნები

2023 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის

(ქართულ ლარში)

25. ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან (გაგრძელება)

ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან

ქვემოთ მოცემულ ცხრილებში წარმოდგენილია ინფორმაცია 2023, 2022 და 2 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით დაკავშირებულ მხარეებთან არსებული ნაშთებისა და ტრანზაქციების შესახებ.

დაკავშირებული მხარეები	მომსახურების სახე	მომსახურების ღირებულება	ვალდებულება პერიოდის ბოლოს	მოთხოვნა პერიოდის ბოლოს	გადახდილი ავანსი პერიოდის ბოლოს
საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული პირი	რეალიზაცია	-	-	113,137	-
საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული პირი	შესყიდვა	9,600	(197,236)	-	-
მშობელი კომპანია	რეალიზაცია	18,600	-	37,200	-
მშობელი კომპანია	შესყიდვა	12,000	(19,685)	-	-

დაკავშირებული მხარეები	მომსახურების სახე	მომსახურების ღირებულება	ვალდებულება პერიოდის ბოლოს	მოთხოვნა პერიოდის ბოლოს	გადახდილი ავანსი პერიოდის ბოლოს
საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული პირი	რეალიზაცია	22,857	290,528	2,547	-
საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული პირი	შესყიდვა	1,010,983	(608,627)	-	-
მშობელი კომპანია	რეალიზაცია	15,763	-	18,600	-
მშობელი კომპანია	შესყიდვა	9,746	(15,044)	-	-

დაკავშირებული მხარეები	მომსახურების სახე	მომსახურების ღირებულება	ვალდებულება პერიოდის ბოლოს	მოთხოვნა პერიოდის ბოლოს	გადახდილი ავანსი პერიოდის ბოლოს
საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული პირი	რეალიზაცია	24,284	-	-	-
საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული პირი	შესყიდვა	194,554	-	-	669
მშობელი კომპანია	შესყიდვა	4,133	4,133	-	-

ოპერაციები წამყვან ხელმძღვანელობასთან

წამყვანმა ხელმძღვანელობამ 2023 და 2022 წლების განმავლობაში მიიღო შემდეგი ანაზღაურება, რომელიც შესულია ხელფასები კატეგორიაში (შენიშვნა 6)

	2023	2022
ხელმძღვანელობის ხელფასები და ბონუსები	305,809	168,184

ბორან ლაითი

მმართველობის ანგარიშგება

2023 წელი

საქმიანობის მიმოხილვა

შპს „ბორან ლაითი“ (შემდგომში „კომპანია“) წარმოადგენს შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოებას, რომელიც დაარსდა 2009 წლის 14 აგვისტოს. კომპანიის სარეგისტრაციო ნომერია: 206343492.

კომპანია საქმიანობს საქართველოს ტერიტორიაზე და ყიდის თავის პროდუქციას როგორც საქართველოში. მის ძირითად საქმიანობას წარმოადგენს განათების საშუალებების, სანტექნიკისა და სამშენებლო-სამეურნეო ინსტრუმენტების საბითუმო რეალიზაცია.

2023, 2022 და 2021 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანიის უშუალო მფლობელი არის შპს იბერტეკ გრუპი (ს/კ 44588394) 100% წილით, ხოლო საბოლოო მფლობელი არის შალვა ყაფლანიშვილი.

კომპანია შედგება ცენტრალური და რეგიონული ფილიალებისგან. 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანია ფლობს:

- ცენტრალურ-მმართველობით ოფისს თბილისში
- რეგიონულ ფილიალს ქუთაისში
- რეგიონულ ფილიალს მარნეულში

კომპანია იყენებს 4500 კვ. მ სასაწყობო ფართს. იმპორტირებული საქონლის დისტრიბუცია ხორციელდება კომპანიის თანამშრომლების მიერ ტერიტორიული პრინციპის დაცვით.

კომპანიის პროდუქცია შეიძლება რამდენიმე ქვეკატეგორიად დავყოთ:

- განათების საშუალებები
- ბადის მოვლა
- სამეურნეო ინვენტარი
- სანტექნიკა

სამომავლო გეგმები

სამომავლოდ კომპანიის მიზნებში შედის არსებული ქსელის და ასორტიმენტის კიდევ უფრო გაფართოება. კომპანიის სამომავლო მიზნებში შედის შემდეგი მიმართულებები:

- სანტექნიკის მიღები
- კარ-ფანჯრები ამჟამად კომპანია აღნიშნული მიმართულებებით ბაზრის კვლევის სტადიაზე იმყოფება
- ინფორმაცია სუბიექტის ფილიალების საქმიანობის შესახებ;

კვლევებისა და განვითარების სფეროში ჩატარებული ღონისძიებების მიმოხილვა

კომპანია რეგულარულად ახორციელებს ბაზრის კვლევას. თითოეული ახალი მიმართულებისა და სეგმენტისთვის სადაც კომპანია მიმართავს დამატებით ინვესტიციებს, წინასწარაა შესწავლილი. კვლევა და განვითარების დაგეგმვა მოიცავს როგორც სამომხმარებლო ბაზრის შესწავლას ასევე კომპანიის თანამშრომლების გადამზადება-ტრენინგებს.

არაფინანსური და ფინანსური მაჩვენებლები

შპს „ბორან ლაითი“ მისი დაფუძნების თარიღიდან დაწყებული, ყოველწლიურად აწვდის საქმიანობას. კომპანიაში სტაბილურად იზრდება როგორც ბრუნვა და აქტივები ასევე თანამშრომლების რაოდენობა.

2023 წელს კომპანიაში დასაქმებული იყო 280-მდე ადამიანი. ბორან ლაითი აცნობიერებს თუ ადამიანური რესურსის მნიშვნელობას წარმატებაში, რეგულარულად ახდენს თანამშრომლების მოტივაციას. მოტივაციის ფორმებად კომპანია მიიჩნევს როგორც ფულად წასახალისებას - ბონუსს/პრემიას, ასევე სხვადასხვა აქტივობებს, იქნება ეს კვალიფიკაციის ამაღლება, გასართობი ივენტები და ა.შ. კომპანიის თანამშრომლებს გააჩნიათ დაზღვევა, პანდემიის და ლოქდაუნის პირობებში კომპანია უზრუნველყოფს ტრანსპორტირების ხარჯების ანაზღაურებას.

2023 წელს კომპანიის წმინდა მოგება შეადგინა **4,984,899** ლარი.

კომპანიის მფლობელობაში არსებული თითოეული ბრენდი დიდი ხანია ბაზარზე არსებობს და დიდი ხანია მოიპოვა მომხმარებლის ნდობა, მისი ხარისხის და ხელმისაწვდომობის გამო.

კომპანია ძირითადად თანამშრომლობს ჩინურ, თურქულ და შვედურ მომწოდებლებთან. ეს წარმატებული ურთიერთობა ზოგიერთ პარტნიორთან უკვე 10 წელს აჭარბებს და მთელი ამ პერიოდის მანძილზე კომპანიის ბრენდებში გაერთიანებული პროდუქციის ხარისხი არასდროს დამდგარა ეჭვქვეშ.

კომპანიის მომხმარებლები არიან როგორც რეგულარული მოქალაქეები ასევე მსხვილი სამშენებლო თუ სარემონტო კომპანიები. კომპანიის განათების სისტემებით განათებულია რამდენიმე მსხვილის სავაჭრო ცენტრი, ბანკები და ა.შ.

ძირითადი რისკები და გაურკვევლობები

საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკს წარმოქმნის არსებული დებიტორული დავალიანება. ამიტომ ფინანსურ ანგარიშგებაში დებიტორული დავალიანება მოცემულია გაუფასურების რეზერვების გათვალისწინებით. კლიენტების გადახდისუნარიანობა შეფასებულია ინდივიდუალურად.

შეფასებისთვის მხედველობაში მიიღება წარსული გამოცდილება, არსებული კონტრაქტები და ძირითად კონტრაგენტებთან თანამშრომლობის ხანგრძლივი და წარმატებული პრაქტიკა. კომპანია რეგულარულად ახორციელებს კლიენტებთან შედარებებს, შეხვედრებს და საჭიროების შემთხვევაში იღებს კლიენტთან ოპერაციების შეწყვეტის ან უკიდურეს შემთხვევაში სასამართლოსთვის მიმართვის გადაწყვეტილებას.

ლიკვიდობის და ფულადი ნაკადების რისკების მიმოხილვა

ლიკვიდობა ნებისმიერი კომპანიისთვის რისკია. შპს „ბორან ლაითი“ მიღებული მოგების პრაქტიკულად სრული რეინვესტირებით ცდილობს მაქსიმალურად შეიმციროს ეს რისკი. კომპანიის საერთო ლიკვიდურობის კოეფიციენტი 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით 1,7-ს შეადგენს.

სავალუტო რისკი

ვინაიდან კომპანია ახორციელებს პროდუქციის იმპორტს კომპანიას გააჩნია უცხოური ვალუტის რისკი. აღნიშნული რისკი გამოიხატება სავალუტო კურსების მკვეთრი რყევით დაგეგმილი ფულადი ნაკადების და პროდუქციის თვითღირებულების მკვეთრ რყევაში.

საოპერაციო რისკი

საოპერაციო რისკების მინიმიზაციისთვის კომპანიაში ფუნქციონირებს შიდა აუდიტის დეპარტამენტი. ხორციელდება მარაგების და სხვა ნებისმიერი აქტივის რეგულალური გადამოწმება, დადასტურება და გადახრის ან ხარვეზის შემთხვევაში დაუყოვნებელი რეაგირება.

ემზარ ქიტესაშვილი

დირექტორი

25 სექტემბერი 2024

2023 წელს კომპანიის წმინდა მოგება შეადგინა 4,984,899 ლარი.

კომპანიის მფლობელობაში არსებული თითოეული ზრენდი დიდი ხანია ბაზარზე არსებობს და დიდი ხანია მოიპოვავს მომხმარებლის ნდობას, მისი ხარისხის და ხელმისაწვდომობის გამო.

კომპანია ძირითადად თანამშრომლობს ჩინურ, თურქულ და შვედურ მომწოდებლებთან. ეს წარმატებული ურთიერთობა ზოგიერთ პარტნიორთან უკვე 10 წელს აჭარბებს და მთელი ამ პერიოდის მანძილზე კომპანიის ზრენდებში გაერთიანებული პროდუქციის ხარისხი არასდროს დამდგარა ეჭვქვეშ.

კომპანიის მომხმარებლები არიან როგორც რიგითი მოქალაქეები ასევე მსხვილი სამშენებლო თუ სარემონტო კომპანიები. კომპანიის განათების სისტემებით განათებულია რამდენიმე მსხვილის სავაჭრო ცენტრი, ბანკები და ა.შ.

ძირითადი რისკები და გაურკვევლობები

საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკს წარმოქმნის არსებული დებიტორული დავალიანება. ამიტომ ფინანსურ ანგარიშგებაში დებიტორული დავალიანება მოცემულია გაუფასურების რეზერვების გათვალისწინებით. კლიენტების გადახდისუნარიანობა შეფასებულია ინდივიდუალურად.

შეფასებისთვის მხედველობაში მიიღება წარსული გამოცდილება, არსებული კონტრაქტები და ძირითად კონტრაგენტებთან თანამშრომლობის ხანგრძლივი და წარმატებული პრაქტიკა. კომპანია რეგულარულად ახორციელებს კლიენტებთან შედარებებს, შეხვედრებს და საჭიროების შემთხვევაში იღებს კლიენტთან ოპერაციების შეწყვეტის ან უკიდურეს შემთხვევაში სასამართლოსთვის მიმართვის გადაწყვეტილებას.

ლიკვიდობის და ფულადი ნაკადების რისკების მიმოხილვა

ლიკვიდობა ნებისმიერი კომპანიისთვის რისკია. შპს „ბორან ლაითი“ მიღებული მოგების პრაქტიკულად სრული რეინვესტირებით ცდილობს მაქსიმალურად შეიმციროს ეს რისკი. კომპანიის საერთო ლიკვიდურობის კოეფიციენტი 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით 1,7-ს შეადგენს.

სავალუტო რისკი

ვინაიდან კომპანია ახორციელებს პროდუქციის იმპორტს კომპანიას გააჩნია უცხოური ვალუტის რისკი. აღნიშნული რისკი გამოიხატება სავალუტო კურსების მკვეთრი რყევით დაგეგმილი ფულადი ნაკადების და პროდუქციის თვითღირებულების მკვეთრ რყევაში.

საოპერაციო რისკი

საოპერაციო რისკების მინიმიზაციისთვის კომპანიაში ფუნქციონირებს შიდა აუდიტის დეპარტამენტი. ხორციელდება მარაგების და სხვა ნებისმიერი აქტივის რეგულალური გადამოწმება, დადასტურება და გადახრის ან ხარვეზის შემთხვევაში დაუყოვნებელი რეაგირება.

